

Uitverkiezende liefde voor u

UITVERKIEZENDE LIEFDE VOOR U

Bijbelwoorden over Gods verkiezing

door M.D. Geuze, hervormd emeritus-predikant
in de Protestantse Kerk in Nederland

(Mozes zegt tegen het volk Israël:) Want u bent een heilig volk voor de HEERE, uw God. De HEERE, uw God, heeft u uitgekozen uit alle volken om voor Hem tot een volk te zijn dat Zijn persoonlijk eigendom is. Niet omdat u groter was dan al de andere volken heeft de HEERE liefde voor u opgevat en u uitgekozen, want u was het kleinste van al de volken. Maar vanwege de liefde van de HEERE voor u en om de eed die Hij uw vaders gezwoeren had, in acht te nemen, heeft de HEERE u met sterke hand uitgeleid en heeft Hij u verlost uit het slavenhuis, uit de hand van de farao, de koning van Egypte (Deuteronomium 7:6,7)

(Paulus schrijft aan Christus' gemeente in Korinthe:) Maar het dwaze van de wereld heeft God uitverkoren om de wijzen te beschamen en het zwakke van de wereld heeft God uitverkoren om het sterke te beschamen. En het onaanzienlijke van de wereld en het verachte heeft God uitverkoren en wat niets is, om wat iets is teniet te doen, opdat geen vlees voor Hem zou roemen...opdat het zal zijn zoals geschreven staat: Wie roemt, laat hij roemen in de Heere. (1 Korinthiërs 1:27-29,31)

WOORD VOORAF

In de achter ons liggende jaren herdacht de kerkelijke wereld, met name de gereformeerde gezindte, de Nationale Synode van Dordrecht van 1618/1619. Veel herdenkingsbijeenkomsten zijn er gehouden en er zijn veel boeken en artikelen over geschreven. Deze hadden vaak een overwegend historisch karakter – waardevol – maar de bijbels-theologische en dogmatische bezinning bleef daarbij achter. Een gunstige uitzondering was het boek van dr. J. Hoek en dr. W. Verboom, *‘Ik zie een poort wijd open staan’*. Geloven in de verkiezende God, Utrecht, 2019. Dit boekje over de verkiezende liefde van God wil een bescheiden bijdrage zijn aan de bijbels-theologische bezinning.

Het bevat Bijbelwoorden waarin Gods verkiezende liefde schittert in het leven van mensen, die Hij vanuit Zijn volmaakte vrijheid *gemeenschappelijk én persoonlijk* uitkiest tot Zijn heil en/of tot Zijn dienst; als *gemeenschap* als Zijn volk Israël en als Christus’ Gemeente en *persoonlijk* zoals gelovigen die tot Zijn volk Israël en tot Christus’ Gemeente behoren. Bij God is er geen willekeur, maar wel voorkeur tot zegen van allen om in Zijn heil te delen en/of om in Zijn dienst te staan. Dit vraagt kinderlijke erkenning en onderwerping aan Zijn verkiezing en ootmoedig gebed om in Zijn heil te mogen delen en in Zijn dienst te mogen werken. God maakt Zijn verkiezende liefde *in de tijd* bekend met verwijzingen naar *de eeuwigheid*, maar die overheersen niet. Ze wijzen op de oorsprong van Zijn verkiezende liefde als bron en fundament van het geloof en zijn stof voor verwondering, verootmoediging, lofprijzing en aan-

bidding. Het is verrassend dat het bijbelse spreken over Gods verkiezende liefde weinig vergezeld gaat van de schaduw van verwerping waardoor die liefde verduisterd wordt. Er wordt dankbaar en blij gezongen over Gods verkiezing.

Deze luisteroefeningen naar Gods eeuwenoude woorden werpen nieuw licht over het werk van Zijn verkiezing, om Hem daarvoor te danken, te loven en te aanbidden.

Hartelijk dank aan allen die de tekst van dit boekje vooraf kritisch hebben doorgenomen.

De HEERE zegene deze uitgave over Zijn verkiezende liefde voor Zijn *hele* Gemeente, voor alle kerken en gemeenten met hun leden. Moge Zijn liefde bewonderd, beantwoord, doorgegeven en voorgeleefd worden, tot eer van Hem, tot opbouw van Christus' Gemeente en tot de komst van Zijn Koninkrijk voor Israël en de volken!

M.D. Geuze

Nunspeet, juni 2019

INHOUD

- 1 In mensen een welbehagen (Lk.2:13,14; Ps.8:5; Hebr.2:16) - 9
- 2 Abel de rechtvaardige (Gen.4:3-5; Hebr.11:4) - 12
- 3 Noach de prediker van de gerechtigheid (Gen.6:7,8; Hebr.11:7) - 15
- 4 Abraham de vader van de gelovigen (Gen.12:1-3; Hebr.11:8) - 18
- 5 Izak de zoon van de belofte (Gen.15:2-4; 21:12) - 21
- 6 Jakob de mindere die de meerdere wordt (Gen.25:23; Rom.9:10-13) - 24
- 7 Jozef de redder van het volk (Gen.30:22-24;50:19-21) - 27
- 8 Efraïm een dierbare zoon (Gen.48:20) - 30
- 9 'Juda, jij bent het' (Gen.29:35; 49:8-12) - 33
- 10 Mozes de man van God (Ex.2:1-3; 6:19; Hebr.11:23-26) - 36
- 11 Israël het volk van God (Ex.2:24,25; 6:6; Deut.7:6) - 39
- 12 Levi de priesterstam (Gen.29:34; Num.3:11-13) - 42
- 13 Ruth de vrouw uit Moab (Ruth 1:14-17) - 45
- 14 David de koning van Israël (1 Sam.6:12,13; 2 Sam.7:11,12) - 48
- 15 Jeruzalem de stad van de grote Koning (2 Kron.6:4-6) - 51
- 16 De uitverkoren Knecht (Jes.42:1; 53:10) - 54
- 17 Jezus de Uitverkorene van God (Mt.3:17; 17:15; Kol.1:19) - 57
- 18 Jezus koos er twaalf uit (Mk.3:13-15; Lk.6:12-16; Joh.15:16) - 60

- 19 Velen geroepen en weinigen uitverkoren (Mt.20:16; 22:14) - 63
- 20 De uitverkorenen (Mt.24:22-25,31) - 66
- 21 In kinderen een welbehagen (Mt.11:25,26) - 69
- 22 Een moordenaar die bidt (Lk.23:42,43) - 72
- 23 Een eersteling uit Afrika (Hand.8:37,38) - 75
- 24 Een uitverkoren instrument (Hand.9:15,16) - 78
- 25 Het dwaze uitverkoren (1 Kor.1:27-29) - 81
- 26 Een uitverkoren gemeente (1 Thess.1:4-7) - 84
- 27 Een uitverkoren overblijfsel van Israel (Rom.11:4,5) - 87
- 28 Uitverkoren in Christus (Ef.1:3,4) - 90
- 29 Uitverkoren van eeuwigheid (Ef.1:3-6) - 93
- 30 Roeping en verkiezing vastmaken (2 Petr.1:10,11) - 96
- 31 Loflied op Gods rijkdom, wijsheid en kennis (Rom.11:33-36) - 99

Gebed - 103

Liederen - 105

Literatuur - 108

1

IN MENSEN EEN WELBEHAGEN

Lezen: Lukas 2:1-20

(Lukas vertelt:) En plotseling was er bij de engel een menigte van de hemelse legermacht, die God loofde en zei: Eer aan God in de hoogste hemelen en vrede op aarde, in mensen een welbehagen. (Lukas 2:13,14)

(David zingt:) Wat is dan de sterveling, dat U (God) aan hem denkt en het mensenkind, dat U naar hem omziet? (Psalm 8:5)

(De Hebreëenschrijver zegt:) Want werkelijk, Hij (God) neemt de engelen niet aan, maar Hij neemt het nageslacht van Abraham aan. (Hebreeën 2:16)

Een engel uit de hemel verrast de herders in de velden van Bethlehem met het geboortebericht van Jezus, de Zaligmaker, de Christus, de Heere. Deze hemelbode krijgt versterking van een hemels leger dat God looft. Het proclameert als strijd- en overwinningsroep: ‘Eer aan God in de hoogste hemelen en vrede op aarde, in mensen een welbehagen’. Deze proclamatie is een uitbreiding en versterking van het geboortebericht. Wat een verrassing en bevestiging voor de herders! De hemelse legermacht geeft God de eer, omdat Hij Zijn Zoon als Redder naar de aarde heeft gezonden. Zijn komst brengt vrede op aarde. Hij is de Vrededorst. Hij herstelt de verbroken relatie tussen de heilige God en de zondige mens door het bloed

van Zijn kruis. Hij komt Zijn Koninkrijk van vrede en gerechtigheid vestigen. God heeft in mensen een welbehagen, vreugde. Daarom zendt Hij Zijn Zoon als de Redder van Zijn volk Israël en van de heidenvolken, als Redder van de wereld (Joh.4:42; 1 Joh.4:14). De herders zullen zich verwonderd hebben en wij mogen dat met hen doen. God heeft in mensen, die in het paradijs afscheid van Hem genomen hebben (Gen.3), een welbehagen! Hij heeft er behagen in om hen te redden, om ze te herstellen in Zijn Vaderlijke gunst en gemeenschap. Zoals bij Zijn schepping is Hij ook in de herschepping de Eerste. Alles gaat van Hem uit! Onbegrijpelijke liefde! Liefde om Hem ervoor te danken, te loven en te aanbidden.

Gods liefde wordt nog onbegrijpelijker wanneer we overdenken dat Zijn liefde naar ons, gevallen mensen, uitgaat en niet naar van Hem afgevallen engelen. Jezus is niet gekomen om hen te redden, maar om ons te redden. Daar is Hij een mens van vlees en bloed voor geworden (Hebr.2:14) en Zijn broeders in alles gelijk geworden om een barmhartig en getrouw Hogepriester te zijn in de dingen die God betreffen, om de zonden van het volk te verzoenen (Hebr.2:17).

Hier schittert Gods verkiezende liefde waarover we ons alleen maar kunnen verwonderen. Aan God alleen alle eer en dank! Laten we als de herders met haast naar Jezus gaan om Hem te vinden, overal van Hem te getuigen en God grootmaken en Hem loven!

God is bewogen (geweest) met de wereld: ‘Want zo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gezonden heeft, opdat *ieder* die in Hem gelooft, niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft’ (Joh.3:16). Wie kan daar onbewogen bij blijven? Amen.

Gebed

Hemelse Vader, dank U voor Uw verkiezende liefde, geopenbaard in de zending van Uw Zoon als Redder van de wereld.

Geef dat we ons over Uw liefde verwonderen en die beantwoorden met wederliefde, in de weg van geloof en bekering. Om Jezus' wil, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Ken je andere vertalingen van 'in mensen een welbehagen'? Aan welke geef je de voorkeur? Waarom?
2. Kunnen in Hebr.2:16 ook goede engelen bedoeld zijn? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?
3. Waarom zou er voor de satan en zijn duivelen geen redding zijn?

ABEL DE RECHTVAARDIGE

Lezen: Genesis 4:1-16

En het gebeurde na verloop van dagen dat Kaïn van de opbrengst van de aardbodem aan de HEERE een offer bracht. Ook Abel bracht een offer van de eerstgeborenen van zijn kleinvee en van hun vet. De HEERE nu sloeg acht op Abel en zijn offer, maar op Kaïn en zijn offer sloeg Hij geen acht. Toen ontstak Kaïn in grote woede en hij liet zijn hoofd zakken. (Genesis 4:3-5)

Door het geloof heeft Abel God een beter offer gebracht dan Kaïn. Daardoor kreeg hij getuigenis dat hij rechtvaardig was; dit heeft God met het oog op zijn gaven getuigd. En door het geloof spreekt hij nog, nadat hij gestorven is. (Hebreeën 11:4)

Adam en Eva krijgen twee zonen: Kaïn en Abel. Bij de geboorte van de eerstgeboren zoon zegt Eva: ‘Ik heb een man: de HEERE gekregen’ (letterlijk). Denkt ze aan de moederbelofte (Gen.3:15)? Haar tweede zoon krijgt de naam Abel dat ‘bries, nietigheid’ betekent. Bij zijn geboorte geeft Eva geen toelichting. Is Abel als een zwakke baby ter wereld gekomen? Kaïn wordt landbouwer en Abel schaapherder.

Jaren later, mogelijk aan het eind van een landbouwseizoen, brengen beide broers een vrijwillig offer aan de HEERE. Kaïn brengt een offer van zijn geogste vruchten en Abel van de eerstgeborenen van

zijn kleinvee en van hun vet. Dit laatste wordt als het kostbaarste deel van het dier beschouwd. En wat gebeurt er dan? De HEERE slaat acht op het offer van Abel en niet op het offer van Kaïn. Hoe de broers dit ontdekken weten we niet. De reden van aanvaarding en afwijzing wordt in Genesis 4 niet genoemd. De Hebreeënschrijver wijst eeuwen later op de geloofshouding van Abel en op het betere offer dat hij heeft gebracht. Is zijn offer van betere kwaliteit geweest? Of is zijn dieroffer meer in overeenstemming met Gods wil geweest? In elk geval is Abels offer een geloofsdaad geweest en dat van Kaïn blijkbaar niet, ‘want zonder geloof is het...onmogelijk God te behagen. Want wie tot God komt, moet geloven dat Hij is en dat Hij beloont wie Hem zoeken’ (Hebr.11:6). God heeft Kaïns offer niet aanvaard, maar hem niet afgewezen. Hij heeft hem de weg naar het goede gewezen en hem gewaarschuwd voor het verkeerde. Daarna biedt Hij hem bescherming aan. Maar Kaïn vlucht niet naar de HEERE toe met zijn afgewezen offer om Hem raad te vragen. Hij gaat weg van Zijn aangezicht. Hij kiest zijn eigen weg.

In het leven van Abel schittert Gods verkiezende liefde, want hij is niet beter dan Kaïn. Abel kan zich hierover alleen maar verwonderen. Bij Kaïn is er geen liefde voor Abel en ook geen verwondering over Gods liefde in Abels leven. Hij zoekt de HEERE niet als een onwaardige om in Zijn liefde te mogen delen, terwijl de HEERE hem beloofde: ‘Is het niet zo dat u, als u het goede doet, uw hoofd kunt opheffen?’ en hem zegent met bescherming. Kaïn heeft Gods uitgestoken hand afgewezen met alle gevolgen van die. Hij verhardt zich en brengt onheil over zich en zijn nageslacht!

Gebed

Heilige en liefdevolle Vader, dank U voor Uw verkiezende liefde in het leven van Abel.

Geef dat we ons daarover verwonderen en U zoeken om in die liefde te mogen delen.

In Jezus' Naam, door de kracht van de Heilige Geest, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Is God vrij in het geven van Zijn verkiezende liefde? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?
2. Waarom zou God Zijn verkiezende liefde aan Abel hebben gegeven?
3. Wat zou Gods verkiezende liefde in het leven van Abel voor Kaïn hebben kunnen betekenen?

3

NOACH DE PREDIKER VAN DE GERECHTIGHEID

Lezen: Genesis 6

En de HEERE zei: Ik zal de mens, die Ik geschapen heb, van de aardbodem verdelgen, van de mens tot het vee, tot de kruipende dieren en tot de vogels in de lucht toe, want Ik heb er berouw over dat Ik hen gemaakt heb. Maar Noach vond genade in de ogen van de HEERE.

(Genesis 6:7,8)

(De Hebreëenschrijver zegt:) Door het geloof heeft Noach, toen hij een aanwijzing van God ontvangen had van de dingen die nog niet te zien waren, uit ontzag voor God de ark gebouwd, tot redding van zijn gezin. Daardoor heeft hij de wereld veroordeeld en is hij een erfgenaam geworden van de rechtvaardigheid die overeenkomstig het geloof is. (Hebreeën 11:7)

Noach stamt uit het godvrezende geslacht van Seth, Henoeh en Lamech. Vader Lamech heeft bij zijn geboorte hem de naam Noach gegeven die 'rust' betekent. Hij zegt daarbij: 'Deze zal ons troosten over ons werk en over het zwoegen van onze handen vanwege de aardbodem die door de HEERE vervloekt is' (Gen.5:29). In de naam Noach en 'troosten' is in het Hebreeuws een woordspeling. Noach krijgt drie zonen Sem, Cham en Jafet.

Noach leeft in een moeilijke tijd. Het leven op aarde is ‘verdorven voor Gods aangezicht’. Het leven wordt kapot gemaakt. Het beantwoordt niet meer aan het scheppingsdoel van God. De samenleving is vol onrecht en geweld. God heeft er verdriet over en Hij besluit om mens en dier te verdelgen. Wat een donkere toekomst, maar er is één lichtpunt: Noach vindt genade in de ogen van de HEERE. Hij heeft van de genade van God gehoord door zijn ouders, die gezocht en gevonden. Wat een gelukkige vinder! Noach is rechtvaardig en onberispelijk onder zijn tijdgenoten. Hij wandelt met God! De HEERE kiest hem uit om voor Hem te leven. Hij schenkt hem Zijn uitverkiezende liefde uit enkel genade! Daarbij ontvangt hij Gods verkiezing om redder van de eerste wereld te zijn. De Hebreëenschrijver zegt dat Noach door het geloof de ark heeft gebouwd tot redding van zijn gezin. De ark was er voor de redding van alle mensen, maar uiteindelijk zijn alleen Noach met zijn gezin gered van de verdrinkingsdood door de zondvloed. Petrus noemt Noach ‘de prediker van de gerechtigheid’ (2 Petr.2:5). Als rechtvaardige en als heraut van God heeft hij zijn medemensen opgeroepen om rechtvaardig te leven. Hij heeft dat gedaan door woorden én door daden, ook door het bouwen van de ark. De mensen daarentegen hebben gegeten en gedronken, zijn getrouwd en hebben ten huwelijk gegeven, totdat Noach de ark is binnen gegaan. Ze hebben dat niet opgemerkt en zijn verdrongen (Mt.24:38,39). Noachs verkiezing had hen tot zegen kunnen zijn, maar ze was dat niet door hun ongeloof en verharding! Jezus gebruikt deze geschiedenis om ons aan te sporen tot waakzaamheid met het oog op Zijn terugkomst en de komst van Gods Koninkrijk in volle

heerlijkheid. Laten we Zijn liefdevolle waarschuwing ter harte nemen! Kom naar Hem toe en word gered! Amen.

Gebed

Almachtige en eeuwige God, dank U voor Uw verkiezende liefde in het leven van Noach.

Laat ons die opmerken, ons daarover verwonderen en in diezelfde liefde delen. Uit genade, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Wat brengt Noach ertoe om de ark te bouwen?
2. Hoe lang duurt de genadetijd (Gen.5:32; 6:3; 7:11)? Hoe komt er een eind aan?
3. Hoe licht in Noach op het werk van Jezus, de Messias?

ABRAHAM DE VADER VAN DE GELOVIGEN

Lezen: Genesis 12:1-9

De HEERE nu zei tegen Abram: Gaat u uit uw land, uit uw familiekring en uit het huis van uw Vader, naar het land dat Ik u wijzen zal.

Ik zal u tot een groot volk maken, u zegenen en uw naam groot maken; en u zult tot een zegen zijn.

Ik zal zegenen wie u zegenen en wie u vervloekt, zal Ik vervloeken; en in u zullen alle geslachten van de aardbodem gezegend worden.(Genesis 12:1-3)

(De Hebreëenschrijver zegt:) Door het geloof is Abraham, toen hij geroepen werd, gehoorzaam geweest om weg te gaan naar de plaats die hij tot een erfdeel ontvangen zou. En hij is weggegaan zonder te weten waar hij komen zou. (Hebreeën 11:8)

Na Gods nieuwe begin met Noach ná de zondvloed vervalt zijn nageslacht tot afgodendienst. Bij de verbondvernieuwing in Sichem zegt Jozua tegen de Israëlieten: ‘Aan de overzijde van de rivier (Eufraat) hebben uw vaders van oude tijden af gewoond, namelijk Terah, de vader van Abraham en de vader van Nahor; en zij hebben andere goden gediend’ (Joz.24:2,15). De HEERE maakt nu opnieuw een begin. Hij kiest Abraham uit om zich aan hem bekend te maken en hem te roepen uit Ur der Chaldeeën, ten zuiden van Mesopotamië, naar

het land Kanaän; uit het oosten naar het westen. Abraham wordt uitverkoren om stamvader van vele volken te zijn (Gen.25:1-6), in het bijzonder van de volken die uit Izak en Ismaël zullen voortkomen. De HEERE belooft hem dat hij tot zegen zal zijn en dat alle geslachten van de aarde door hem gezegend zullen worden. Paulus noemt Abraham later de vader van alle gelovigen (Rom.4:16), niet alleen uit Israël, maar ook uit de heidenvolken.

Door het geloof is Abraham gehoorzaam aan Gods roeping en wordt hij als vreemdeling een inwoner in het land van Gods belofte. Abraham heeft Gods verkiezende liefde ontvangen en is tot zegen geweest van velen en is dat tot vandaag toe door Jezus, zijn Zoon (Mt.1:1) en door zijn voorbeeld van geloof. Later herinnert de HEERE Abraham aan zijn uitverkiezing. Hij zegt over hem: ‘Want Ik heb hem uitgekozen, opdat hij aan zijn kinderen en zijn huis na hem bevel zou geven om de weg van de HEERE in acht te nemen, door gerechtigheid en recht te doen, opdat de HEERE over Abraham zal brengen wat Hij over hem gesproken heeft’ (Genesis 18:19). Later looft het volk Israël de HEERE voor Abrahams verkiezing: ‘U bent de HEERE, de God Die Abram hebt uitgekozen en hem heeft uitgeleid uit Ur van de Chaldeeën en U hebt zijn naam veranderd in Abraham’ (Neh.9:7). Laten we er God voor danken, loven en aanbidden en Abrahams geloof navolgen. Amen.

Gebed

Hemelse Vader, dank U voor Uw verkiezende liefde in het leven van Abraham.

Vervul Uw belofte aan hem om een zegen te zijn voor alle geslachten van de aarde door Jezus, zijn grote Zoon en het werk van Uw Heilige Geest. In Jezus' Naam, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. .Waarom maakt God een nieuw begin, eerst met Noach en daarna met Abraham?
2. De HEERE geeft Abraham een bevel én een belofte in Genesis 12:1-3. Waarom voegt Hij bevel en belofte vaak samen? Weet je meer voorbeelden in de Bijbel?
3. Hoe heeft de HEERE Zijn belofte vervuld in het leven van Abraham, in de geschiedenis van Zijn volk Israël en in de wereldgeschiedenis?

IZAK DE ZOON VAN DE BELOFTE

Lezen: Genesis 21

Toen zei Abram: Heere HEERE, wat zult U mij geven, aangezien ik kinderloos heenga en de bezitter van mijn huis deze Eliëzer uit Damascus zal zijn? Verder zei Abram: Zie, mij hebt U geen nageslacht gegeven en zie, iemand die in mijn huis geboren is, zal mijn erfgenaam zijn. Maar zie, het woord van de HEERE kwam tot hem: Deze man zal uw erfgenaam niet zijn, maar iemand die uit uw eigen lichaam voortkomt, die zal uw erfgenaam zijn. (Genesis 15:2-4)

Maar God zei tegen Abraham: Laat deze zaak met betrekking tot de jongen (Ismaël) en uw slavin (Hagar) niet kwalijk zijn in uw ogen. Bij alles wat Sara u zegt, luister naar haar stem, want alleen het nageslacht van Izak zal uw nageslacht genoemd worden. (Genesis 21:12)

Bij zijn roeping uit Ur der Chaldeeën belooft de HEERE aan Abraham: ‘Ik zal u tot een groot volk maken’ (Gen. 12:2). Later verzekert Hij hem: ‘Aan uw nageslacht zal Ik dit land geven’ (Gen.12:7; 13:15,16) en ‘iemand die uit uw eigen lichaam voortkomt, die zal uw erfgenaam zijn’ (Gen.15:4). Wanneer de vervulling van Gods beoefte tien jaar op zich laat wachten, schakelen Abraham en Sara hun slavin Hagar in om uit haar nageslacht te krijgen (Gen.16:1,2); in die tijd een niet ongebruikelijke handelwijze bij onvruchtbaarheid van een vrouw. Ismaël

wordt geboren; niet de zoon van Gods belofte, maar de zoon van het vlees, uit menselijke berekening. Paulus schrijft daar later over: ‘Want er staat geschreven dat Abraham twee zonen had, één van de slavin (Hagar) en één van de vrije (Sara). Maar hij die van de slavin was (Ismaël), is naar het vlees geboren, hij echter die van de vrije was (Izak), door de belofte’ (Gal.4:22,23). De HEERE kiest Izak uit, de zoon die uit Abraham en Sara geboren wordt, om Abrahams erfgenaam te zijn voor de vervulling van Zijn verbondsbeloften. Aan Ismaël belooft Hij dat hij tot een groot volk zal worden. Hij redt hem van de dood in de woestijn en Hij is met hem (Gen.21:13,17,18,20). De lijn van Gods verbond loopt via Izak en niet via Ismaël. Dat is Gods keus. Maar dit betekent niet dat Ismaël en zijn nageslacht zijn uitgesloten van het heil van de God van Abraham. Het vraagt van hen om Gods verkiezende liefde in het leven van Izak en zijn nageslacht te erkennen en te bidden om in die liefde te mogen delen. God zij dank, zijn er vandaag Arabieren, die zichzelf als nakomelingen van Ismaël beschouwen, en die in de HEERE, de God van Abraham, Izak en Jakob, geloven en in Zijn liefde delen. Ze zijn de eerstelingen van de grote oogst uit de Arabische volken. Laten we de HEERE danken voor de eerstelingen en Hem bidden om een grote oogst uit deze volken. De dichter van Psalm 67 zingt: ‘De volken zullen U, o God, loven; de volken zullen U loven, zij allen’ (4,6). Johannes op Patmos vertelt: ‘En zie, een grote menigte, die niemand tellen kon, uit alle naties, stammen, volken en talen’ (Openb.7:9). Daar zullen ook Arabieren bij zijn om God eeuwig te danken, te loven en te aanbidden. Amen.

Gebed

Dank U, Vader, God van Abraham, Izak en Jakob, voor Uw verkiezende liefde in het leven van Izak en zijn nageslacht.

Geef aan de nakomelingen van Ismaël en aan ons om die liefde te erkennen, er om te bidden en die te ontvangen, omwille van Jezus' offer op het kruis, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Abraham heeft moeite met Gods keus (Gen.17:18; 21:11). Hoe overwint de HEERE hem?
2. Waaruit blijkt Gods liefde voor Hagar en Ismaël (Genesis 16 en 21)?
3. Wat moet je houding zijn tegenover de Arabische volken?

JAKOB DE MINDERE DIE DE MEERDERE WORDT

Lezen: Genesis 25:19-34

De HEERE zei toen tegen haar (Rebekka): Er zijn twee volken in uw schoot en twee naties zullen zich uit uw lichaam vaneen scheiden. Het ene volk zal sterker zijn dan het andere en de meerdere zal de mindere dienen. (Genesis 25:23)

(Paulus schrijft aan Christus' gemeente in Rome:) En dit niet alleen, maar zo was het ook met Rebekka, die zwanger was van één man, namelijk Izak, onze vader. Want toen de kinderen nog niet geboren waren en niets goeds of kwaads gedaan hadden – opdat het voornemen van God, dat overeenkomstig de verkiezing is, stand zou houden, niet uit de werken, maar uit Hem Die roept – werd tot haar gezegd: De meerdere zal de mindere dienen, zoals geschreven staat: Jakob heb Ik liefgehad en Ezau heb Ik gehaat. (Romeinen 9:10-13)

De geboorte van Izak, de zoon van Abraham en Sara, is een wonder van God, want op hun hoge leeftijd is dat menselijk onmogelijk (Rom.4:19). De geboorte van Ezau en Jakob is eveneens een wonder van God, want Rebekka is onvruchtbaar. Na twintig jaar wordt Rebekka zwanger op het vurig gebed van Izak. Wanneer de kinderen in haar moederschoot tegen elkaar aan stoten, vraagt Rebekka aan de HEERE wat dit te betekenen heeft. Hij

antwoordt dat er twee volken in haar schoot zijn, die uit elkaar zullen gaan en het ene volk zal sterker dan het andere zijn en de meerdere zal de mindere dienen. Dit laatste is in strijd met het eerstgeboorterecht dat in Deuteronomium 21:17 voor Israël bevestigd wordt. ‘De goddelijke uitverkiezing breekt door de menselijke gewoonte heen’. De HEERE staat hier boven. Hij beschikt in Zijn vrijheid anders. Zoals de verbondsbeloften op Izak overgaan en niet op Ismaël, zo gaan de verbondsbeloften op Jakob over en niet op Ezau. Vóór de geboorte van Ezau en Jakob maakt de HEERE dit aan moeder Rebekka bekend. Zijn vrije verkiezende liefde gaat aan alles vooraf. Maleachi en Paulus grijpen later op deze geschiedenis terug. Maleachi verwoordt dit *vele eeuwen later* in de uitspraak dat God Jakob heeft liefgehad en Ezau heeft gehaat (Mal.1:2,3) en Paulus herhaalt en bevestigt die in Romeinen 9. ‘Haten’ en ‘liefhebben’ betekenen hier volgens Bijbels spraakgebruik: op de eerste plaats en op de tweede plaats stellen (Deut.21:15-17; Mt.6:24; Lk.14:26). Deze uitspraak is dus in overeenstemming met wat God tegen Rebekka heeft gezegd: ‘De meerdere zal de mindere dienen’. Deze uitspraak is geen haatverklaring aan Ezau. De plaats van Ezau en Jakob in het heilshandelen van God is overeenkomstig Zijn voornemen waarin Hij deze keus gemaakt heeft. Dit gaat aan hun geboorte vooraf. Ezau heeft Gods vrije, verkiezende liefde in het leven van Jakob niet gezien. Hij heeft de HEERE niet gesmeekt om ook in Zijn verbondszegen te mogen delen. De Hebreeënschrijver noemt hem een ontuchtpleger en een onheilige, omdat hij voor één enkele maaltijd zijn eerstgeboorterecht heeft verkocht (Hebr.12:16). Amen.

Gebed

God van Jakob, dank U voor Uw verkiezende liefde in zijn leven en in zijn nageslacht.

Geef dat we Uw liefde bewonderen en in Uw liefde mogen delen. Bewaar ons voor een houding als die van Ezau. In Jezus' Naam, door de kracht van de Heilige Geest, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Wat kun je we van het huwelijk van Izak en Rebekka leren?
2. Hoe zijn Izak en Rebekka, Jakob en Ezau omgegaan met Gods bekendmaking dat de meerdere de mindere zal dienen?
3. Hoe zijn de woorden 'Jakob heb Ik liefgehad en Ezau heb Ik gehaat' vaak verstaan?

JOZEF DE REDDER VAN HET VOLK

Lezen: Genesis 37:1-11

God dacht ook aan Rachel en God verhoorde haar. Hij opende haar baarmoeder en zij werd zwanger en baarde een zoon. Toen zei ze: God heeft mijn schande weggenomen! Zij gaf hem de naam Jozef en zei: Moge de HEERE mij nog een zoon geven! (Genesis 30:22-24)

Jozef zei daarop tegen hen (zijn broers): Wees niet bevreesd, want sta ik soms op de plaats van God? Jullie weliswaar, jullie hebben kwaad tegen mij bedacht, maar God heeft dat ten goede gedacht, om te doen zoals het op deze dag is: een groot volk in leven te houden. Nu dan, wees niet bevreesd. Ik zelf zal jullie en jullie kleine kinderen onderhouden. Zo troostte hij hen en sprak hij naar hun hart. (Genesis 50:19-21)

Evenals de geboorte van Izak en die van Ezau en Jakob is de geboorte van Jozef, de eerste zoon van Jakob en Rachel, een wonder van God, omdat Rachel lang onvruchtbaar is. (Gen.30:1,2). Jakob heeft voorliefde voor zijn vrouw Rachel boven Lea en hij draagt die over op zijn zoon Jozef die zijn lievelingszoon wordt. Hij laat een prachtig bovenkleed voor hem maken. Daarom haten zijn broers hem en kunnen ze niet meer vriendelijk met hem praten.

Jakob kiest voor Jozef en de HEERE kiest ook voor hem. Hij geeft hem de vreze van de HEERE, zodat hij de

zonde haat (Gen.37:2; 39:9). God geeft Jozef dromen over zijn toekomstig koningschap. Zijn broers zijn jaloers op hem en haten hem. Daarom verkopen ze Jozef als slaaf naar Egypte. Maar de HEERE is met Jozef in het huis van Potifar en in de gevangenis waarin hij terecht komt. Hij maakt zijn weg voorspoedig. God bereidt Jozef voor om het Egyptische volk en zijn familie te redden van de hongerdood. De HEERE gebruikt hem daarvoor. Hij kiest Jozef uit om persoonlijk in Zijn heil te delen en om de redder van anderen te zijn. Na het overlijden van zijn vader wijst hij zijn broers daarop. Wat zij tegen hem ten kwade hebben bedacht, dat heeft God ten goede gewend om een groot volk in het leven te behouden.

Vóór zijn sterven zegt Jozef tegen zijn broers: 'Ik ga sterven, maar God zal zeker naar jullie omzien en jullie uit dit land laten trekken naar het land dat Hij gezworen heeft aan Abraham, Izak en Jakob'. Hij vraagt zijn broers om een eed afleggen, dat ze bij hun terugkeer naar het beloofde land zijn beenderen zullen meenemen. Wanneer Jozef sterft, wordt zijn lichaam gebalsemd en in een kist gelegd (Gen.50:24-26). Zijn doodkist is een teken en zegel van Gods belofte van het beloofde land. Bij de uittocht uit Egypte neemt Mozes met het volk Jozefs beenderen mee (Ex.13:19). Jozefs woorden en eed waren ze niet vergeten! De Hebreënschrijver zegt dat Jozef bij zijn sterven door het geloof melding gemaakt heeft van de uittocht van de Israëlieten uit Egypte en opdracht gegeven heeft over zijn gebeente (Hebr.11:21). Zijn profetie is vervuld en zijn geloof bekroond.

In Jozef licht het beeld op van Jezus, de Messias van Israël. Kijk naar Hem, 's Vaders Liefelingskind (Spreuk.8:30)! Amen.

Gebed

HEERE, God van Israël, dank U voor Uw verkiezende liefde in het leven van Jozef.

Geef ons Uw liefde op te merken en te bewonderen. Laat ons in die liefde delen! Bewaar ons voor een houding als die van de broers van Jozef. Om Jezus' wil, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Hoe zijn Jakob met zijn zonen en in het bijzonder Jozef met Gods verkiezende liefde in zijn leven omgegaan?
2. Hoe is Gods liefde in het leven van Jozef beproefd?
3. Hoe licht in Jozef het beeld op van Jezus, de Messias en Zijn werk?

EFRAÏM EEN DIERBARE ZOON

Lezen: Genesis 48

Zo zegende hij (Jakob) hen (Efraïm en Manasse) op die dag; hij zei: Israël zal met jullie naam zegenen door te zeggen: Moge God u maken als Efraïm en als Manasse. Zo plaatste hij Efraïm vóór Manasse. (Genesis 48:20)

Jozef trouwt met Asnath, de dochter van Potifera, een priester uit On, die behoort tot één van de aanzienlijkste families van Egypte. Ze schenkt Jozef twee zonen: Manasse ('die doet vergeten') en Efraïm ('dubbel vruchtbaar'). Bij de geboorte van Manasse zegt Jozef: 'God heeft mij al mijn moeite en heel mijn familie doen vergeten' en bij de geboorte van Efraïm: 'God heeft mij vruchtbaar doen worden in het land van mijn verdrukking' (Gen.41:45,50-52). De HEERE is goed!

Zeventien jaar later krijgt Jozef bericht dat zijn vader ernstig ziek is. Hij gaat naar hem toe met zijn twee zonen om van Jakob een laatste zegen te ontvangen. Jakob verzamelt al zijn krachten en gaat op zijn bed zitten. Hij roept in herinnering hoe God hem verschenen is in Luz (Bethel) en hem daar beloofd heeft: 'Ik ben de HEERE, de God van uw vader Abraham en de God van Izak; dit land waarop u ligt te slapen, zal Ik u en uw nageslacht geven. Uw nageslacht zal talrijk zijn als het stof van de aarde en u zult zich uitbreiden naar het westen, het oosten, het noorden en het zuiden. In u en uw nageslacht zullen alle geslachten van de aardbodem gezegend

worden. En zie, Ik ben met u, Ik zal u beschermen overal waar u heen zult gaan en Ik zal u terugbrengen in dit land, want Ik zal u niet verlaten, totdat Ik gedaan heb wat Ik tot u gesproken heb' (Gen.28:13-15). Wat een heerlijke belofte voor Jakob die door eigen schuld voortvluchtig is! De HEERE herhaalt en bevestigt de belofte die Hij aan zijn grootvader Abraham heeft gegeven, toen Hij hem riep uit Ur der Chaldeeën (Gen.12:1-3). Jakobs woorden herinneren ook aan de afscheidszegen van zijn vader Izak bij zijn vertrek naar zijn oom Laban: 'En moge God, de Almachtige, je zegenen en je vruchtbaar en talrijk maken, zodat je tot een menigte van volken zult worden. Moge Hij je de zegen van Abraham geven, jou en je nageslacht met je, zodat je het land waar je vreemdeling bent, dat God aan Abraham gegeven heeft, in bezit krijgt' (Gen.28:3,4). Jakob noemt hier de landbelofte en daardoor herinnert hij Jozef en zijn kleinzoons eraan dat het verblijf in Egypte van tijdelijke aard is. Hij neemt nu de twee zonen van Jozef: Manasse en Efraïm aan tot zijn eigen zonen. Ze zullen de vaders worden van een stam in Israël. Jozef brengt nu zijn zonen dicht bij Jakob om door hem gezegend te worden. Hij kust en omhelst ze. Daarna plaatst Jozef zijn zonen voor Jakob: Manasse rechts voor hem en Efraïm links voor hem. Maar Jakob legt zijn rechterhand op Efraïm, de jongste zoon van Jozef, en zijn linkerhand op Manasse, de oudste zoon. Jozef wil deze fout herstellen, maar Jakob zegt: 'Ik weet het mijn zoon, ik weet het. Ook hij (Manasse) zal tot een volk worden, ook hij zal aanzien krijgen; maar toch zal zijn jongste broer (Efraïm) meer aanzien krijgen dan hij en zijn nageslacht zal tot een grote menigte van volken worden'.

Jakob zegen zijn kleinzoons kruiselings. Hij zegt daarbij dat een ieder in Israël, die een zegen over iemand zal uitspreken, zal zeggen: ‘Moge God u maken als Efraïm en Manasse’. Zo plaatst Jakob Efraïm vóór Manasse zoals de HEERE eenmaal Jakob voor Ezau plaatste (Gen.27). ‘Heilig zijn, o God, Uw wegen, niemand spreek’ Uw hoogheid tegen! Wie, wie is een God als Gij, groot van macht en heerschappij?’ (Ps.77:8; ber. 1773).

We weten niet hoe Manasse dit ervaren heeft. Later behoort de stam van Manasse tot Israël, het tienstammenrijk; vaak Efraïm genoemd, de belangrijkste stam. In Jeremia 31:20 noemt de HEERE Efraïm ‘een dierbare zoon, een lievelingskind’, en belooft Hij zich over Efraïm te ontfermen. In die ontferming zal ook de stam van Manasse delen. Amen.

Gebed

Dank U, HEERE, God van Jakob, voor Uw verkiezende liefde in het leven van Efraïm.

Geef ons die liefde op te merken en te eerbiedigen. Ontferm U over de nakomelingen van Efraïm en Manasse, van alle stammen, om Jezus’ wil, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Wat zegt de Bijbel over beide stammen?
2. Is er hoop op herstel voor de tien verloren stammen, weggevoerd naar Assyrië? Waarom?
3. Ligt hier een opdracht voor Christus’ Gemeente?

‘JUDA, JIJ BENT HET’

Lezen: Genesis 49:1-12

Weer werd zij (Lea) zwanger en baarde een zoon. Zij zei: Ditmaal zal ik de HEERE loven. Daarom gaf zij hem de naam Juda. Toen hield zij op met baren.
(Genesis 29:35)

(Jakob zegent) Juda, jij bent het, jou zullen je broers loven! Je hand zal rusten op de nek van je vijanden; voor jou zullen de zonen van je vader zich neerbuigen...De scepter zal van Juda niet wijken en evenmin de heersersstaf van tussen zijn voeten, totdat Silo komt en Hem zullen de volken gehoorzamen...(Genesis 49:8-12)

Juda krijgt bij zijn geboorte van zijn moeder Lea een prachtige naam die met ‘loven’ in verband staat. Ze zegt: ‘Ditmaal zal ik de HEERE loven’. Van Juda is de naam Joden (‘uit Juda’) afgeleid. Ze zijn geroepen om de HEERE, de God van Israël, te loven!

Wanneer Jozef door zijn broers in de put geworpen wordt, stelt Juda voor om zijn leven te sparen en hem als slaaf te verkopen, wat ook gebeurt (Gen.37:26-28). Later trekt Juda bij zijn broers vandaan, trouwt met een heidense vrouw, de dochter van de Kanaäniet Sua, en heeft gemeenschap met zijn schoondochter Tamar, aan wie hij zijn zoon Sela niet als man heeft gegeven. Ze wordt zwanger van hem en krijgt een tweeling Perez en

Zerah. (Gen.38). Perez wordt de stamvader van koning David en van Jezus, de Messias (Mt.1:3). Later stelt Juda zich borg voor zijn broer Benjamin bij zijn vader Jakob en pleit voor hem door zichzelf aan Jozef als slaaf aan te bieden in de plaats van Benjamin (Gen.43:8-10; 44:18-34). Wat een verandering in het leven van Juda! Hij treedt nu anders op dan bij Jozef (Gen.37:26-28). We mogen daar het werk van God in opmerken. Vader Jakob stuurt Juda voor zich uit naar Jozef om hem de weg te wijzen naar Gosen om hem daar te ontmoeten (Gen.46:28).

Niet Ruben, de eerste zoon van Lea, noch Jozef, de eerste zoon van Rachel, maar Juda ontvangt de zegen van de eerstgeboorte van Jakob; de verbondszegen met de zegen van het koningschap. Wat een verrassing voor Juda! Hij ontvangt deze zegen uit enkel genade! Jakob spreekt hem aan in de tweede persoon met de nadruk op 'jij' in onderscheid van zijn voorgaande broers. Zijn vader belooft hem lof, overwinning en eer. Hij vergelijkt hem met een leeuw die zijn prooi heeft bemachtigd en die zich heeft neergelegd. Wie zal hem doen opstaan? Verder belooft Jakob hem het koningschap. De koningsstaf blijft in zijn handen totdat Silo ('rust') komt, een benaming voor de komende Messias, volgens Joodse rabbijnen. Letterlijk vertaald staat er: 'tot hij komt aan wie het behoort' (de heersersstaf). En wie anders is dat als de Messias? Aan Hem zullen de heidenvolken gehoorzaam zijn. Overvloed van wijn zal Juda ontvangen. Wat een rijkdom van zegeningen zullen zijn deel zijn tot zegen van Israël en de volken! Zijn persoonlijke uitverkiezing is tot heil van velen!

In Jezus, de Messias van Israël, is de zegen van Jakob vervuld. Zijn Naam is en wordt geprezen, door gelovigen uit Israël en uit de heidenvolken. Als de Leeuw van Juda is Hij de Overwinnaar (Openb.5:5). Hij is de Koning der koningen en de Heere der heren (Openb.19:16). Hij geeft rust (Mt.11:28-30) en Hij schenkt de vreugdewijn van Zijn Koninkrijk (Joh.2:1-11). Hij is de vervulling van Gods beloften die in Hem ja en amen zijn, tot verheerlijking van God door ons (2 Kor.1:20). Geprezen Zijn Naam, amen.

Gebed

God van Abraham, Izak en Jakob, dank U voor Uw verkiezende liefde in het leven van Juda en van zijn nageslacht.

Geef dat we U daarin bewonderen, U daarvoor loven, danken en aanbidden.

Omwille van Juda's grote Zoon Jezus Christus, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Waarom zou Lea de HEERE loven bij de geboorte van Juda?
2. Hoe komt het dat Juda zoveel meemaakt in zijn gezin (Gen.38)?
3. Waar licht de Messias en Zijn werk op in het leven van Juda? Ken je ook een andere uitleg van Silo? Welke kies je?

MOZES DE MAN VAN GOD

Lezen: Exodus 2:1-10

Een man uit het geslacht van Levi (Amram) ging en nam een dochter van Levi (Jochebed) tot vrouw. De vrouw werd zwanger en baarde een zoon. Toen zij hem zag, dat hij mooi was, verborg zij hem drie maanden. Maar toen zij hem niet langer kon verbergen, nam zij voor hem een mandje van biezen en bestreek het met asfalt en pek. Zij legde het kind daarin en zette het tussen het riet aan de oever van (de (rivier) de Nijl. (Exodus 2:1-3; 6:19)

(De Hebreeënschrijver zegt:) Door het geloof werd Mozes, toen hij geboren was, drie maanden lang door zijn ouders verborgen, omdat zij zagen dat het een heel bijzonder kindje was. En zij waren niet bevreesd voor het bevel van de koning.

Door het geloof heeft Mozes, toen hij groot geworden was, geweigerd een zoon van de dochter van de farao genoemd te worden. Hij koos ervoor liever met het volk van God slecht behandeld te worden dan voor een ogenblik het genot van de zonde te hebben. Hij beschouwde de smaad van Christus als grotere rijkdom dan de schatten in Egypte, want hij had het loon voor ogen. (Hebreeën 11:23-26)

Mozes wordt geboren in een moeilijke tijd. De koning van Egypte heeft een bevel uitgevaardigd: ‘Al de zonen (van de Israëlieten) die geboren worden, moet u in

(rivier) de Nijl werpen, maar de dochters mag u in leven laten' (Ex.1:22). De dochters kunnen als slavin gebruikt of verkocht worden. Bij zijn geboorte blijkt Mozes een mooi (Hebr. *tob*: goed) kind te zijn. Zijn moeder ziet hem als een schepping van God die ook goed genoemd wordt (Gen.1:4, enz.). Daarom verbergt ze haar kind drie maanden. Wat een spanning moet dat gegeven hebben! Daarna legt ze hem te vondeling (Hand.7:21) om hem te redden van de verdrinkingsdood in de Nijl. Wat een vindingrijkheid! De dochter van de farao vindt het kind, neemt hem aan tot haar zoon en geeft hem de naam Mozes die in het Hebreeuws uitgelegd wordt als 'uit het water getrokken'. Mozes krijgt een gelovige opvoeding in het ouderlijke huis en een goede opleiding aan het Egyptische hof. De HEERE bereidt hem voor op zijn toekomstige taak om redder en leider van Zijn volk te worden.

Later doet Mozes de goede keus voor de HEERE, de God van Israël, en voor Zijn volk. De HEERE roept hem tot bevrijder van Zijn volk uit Egypte en tot leider van Zijn volk door de woestijn naar het beloofde land Kanaän. Gods keus van Mozes wordt door mensen betwist, maar door Hem gehandhaafd (Num.12 en 16). Israël zingt over Mozes, Gods uitverkorene (Ps.106:23; 105:26). In het leven van Mozes schittert de verkiezende liefde van God tot zijn eeuwig heil en tot zegen van het Israëlitische volk en van alle volken.

In Mozes' leven licht het beeld op van Jezus, de Messias van Israël. Jezus' jonge leven wordt gered uit de hand van koning Herodes. Hij moet vluchten voor Zijn leven en verblijft in de woestijn. Zijn volk erkent Hem niet als de door God gegeven Redder (Vgl. Hand.7:25). Evenals

Mozes is Hij voorbidder voor Zijn volk. Hij is meer dan Mozes! Mozes brengt Israël tot aan de grens van Kanaän, maar Jezus brengt Zijn volk thuis in het beloofde land, in de volheid van Zijn zegeningen. Kijk naar Jezus! Hij heeft gezegd: ‘Ik ben gekomen, opdat zij leven hebben en overvloed hebben (Joh.10:10). Heb aan Hem genoeg en krijg van Hem nooit genoeg! Amen.

Gebed

Hemelse Vader, dank U voor Uw verkiezende liefde in het leven van Mozes.

Geef ons die op te merken en U daarvoor te danken, te loven en te aanbidden. Laat Uw volk Israël, Christus' Gemeente en ons in de zegen van die liefde delen. In Jezus' Naam, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Wat heeft Mozes' ouders de moed gegeven om hun kind te verbergen en zijn leven proberen te redden van de verdrinkingsdood in de Nijl? Hoe zegent de HEERE deze poging?
2. Hoe licht in het leven van Mozes het werk van Jezus, de Messias van Israël, nog meer op?
3. Wat betekent de aanwezigheid van Mozes bij Jezus' verheerlijking op de berg (Lk.9:28-36)?

ISRAËL HET VOLK VAN GOD

Lezen: Deuteronomium 7:1-13

Toen hoorde God hun gekerm (van de Israëlieten in Egypte) en God dacht aan Zijn verbond met Abraham, met Izak en met Jakob. En God zag naar de Israëlieten om en ontfermde zich over hen. (Exodus 2:24,25).

(De HEERE zegt): Ik zal u (Israëlieten) tot Mijn volk aannemen en Ik zal u tot een God zijn... (Exodus 6:6)

(Mozes zegt tegen de Israëlieten): Want u bent een heilig volk voor de HEERE, uw God. De HEERE, uw God, heeft u uitgekozen uit alle volken op de aardbodem om voor Hem tot een volk te zijn dat Zijn persoonlijk eigendom is. (Deuteronomium 7:6)

De HEERE, de God van Israël, heeft de nakomelingen van Jakob uitgekozen uit alle volken tot Zijn persoonlijk eigendom. We lezen over die verkiezing in het boek Deuteronomium (7:6-8; 14:2). In het boek Exodus wijst de HEERE op Zijn verbond met Abraham, Izak en Jakob (2:24; 3:6,13,15,16). Zijn verbond wijst op Zijn verkiezende liefde voor Zijn volk, want alleen met de stamvaders van Israël heeft God dit verbond opgericht en niet met een ander volk. Wat is Hij trouw in Zijn liefde! Bij de berg Sinai zegt de HEERE tegen de Israëlieten: ‘Nu dan, als u nauwgezet Mijn stem gehoorzaamt en Mijn verbond in acht neemt, dan zult u uit alle volken

Mijn persoonlijk eigendom zijn, want heel de aarde is van Mij. U dan, u zult voor Mij een koninkrijk van priesters en een heilig volk zijn' (Ex.19:5,6). De psalmen zingen over de Israëlieten als Gods uitverkorenen (105:6,43;106:5).Ook de profeten Jesaja en Ezechiël spreken over Gods verkiezing van Israël (Jes. 41:8; 65:22; Ezech.20:5). Slechts één keer lezen we dat Israël gekozen heeft om de HEERE te dienen (Joz.24:16-18,21,22) en dat is het antwoord op Zijn verkiezende liefde. Hij is de Eerste.

Als het enige motief voor de uitverkiezing van Zijn volk Israël noemt God Zijn liefde, want Israël was het kleinste van alle volken en was een halsstarrig volk (Deut.9:5,6). Deze verkiezende liefde voor Zijn volk is eeuwig (Jer.31:3) en onverbrekelijk (Rom.11:1,2), 'want de genadegaven en de roeping van God zijn onberouwelijk' (Rom.11:29). Gods verkiezende liefde voor Israël is alle reden voor Zijn volk om zich daar over te verwonderen: Waarom wij als volk?, om zich daar voor te verootmoedigen: Wat hebben we met Uw verkiezende liefde gedaan? en om de HEERE daar voor te aanbidden: Wat zijn Uw liefde voor en Uw trouw aan ons volk groot! Dat is helaas niet altijd de praktijk van het Joodse volk geweest. Vaak is Gods verkiezing van het volk voor Israël een reden voor trots geweest: 'Wij zijn Abrahams nageslacht en zijn nooit slaaf van iemand geweest...(Joh.8:33). Gods verkiezing uit liefde is dan geworden tot 'verkorenheid', tot zelfverheffing en minachting van anderen. Het bederf van het beste wordt het slechtste. Wat een waarschuwing voor ons! Laten we ons over Gods verkiezende liefde blijvend verwonderen, Hem er voor danken, loven en aanbidden! Amen.

Gebed

God van Abraham, Izak en Jakob, dank U voor Uw verkiezende liefde voor Uw volk Israël.

Geef ons die te erkennen en U er voor te danken. Laat ons door Jezus, Uw Zoon, de Messias van Uw volk, in Uw verkiezende liefde delen. Omwille van Hem, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Waarom zou de HEERE eerst over Zijn verbond met Israël spreken en daarna over Zijn verkiezing van Zijn volk?
2. Hoe kan Gods verkiezende liefde voor het Joodse volk voor ons een struikelblok zijn?
3. Wat is het doel van Zijn verkiezende liefde voor Israël en voor elke Israëliet?

LEVI DE PRIESTERSTAM

Lezen: Numeri 3:1-13, 40-51

Nogmaals werd zij (Lea) zwanger en baarde een zoon. Zij zei: Nu, ditmaal, zal mijn man (Jakob) zich aan mij hechten; ik heb hem immers drie zonen gebaard. Daarom gaf men hem de naam Levi. (Genesis 29:34)

De HEERE sprak tot Mozes: En Ik, zie, Ik neem de Levieten uit het midden van de Israëlieten, in plaats van elke eerstgeborene onder de Israëlieten, die de baarmoeder opent. De Levieten zullen Mij toebehoren, want alle eerstgeborenen behoren Mij toe. Op de dag dat Ik alle eerstgeborenen in het land Egypte trof, heb Ik alle eerstgeborenen in Israël, van de mensen tot het vee, voor Mijzelf geheiligd. Zij behoren Mij toe. Ik ben de HEERE. (Numeri 3:11-13)

Bij zijn geboorte krijgt de derde zoon van Jakob de naam Levi die ‘aanhankelijk’ betekent. Zijn moeder Lea zegt: j: ‘Nu, ditmaal, zal mijn man (Jakob) zich aan mij hechten; ik heb hem immers drie zonen gebaard’. Daarmee drukt ze haar huwelijksverdriet en haar verlangen naar huwelijksgeluk uit. Wanneer de Kanaänietische Sichem Levi’s zus Dina verkracht, nemen haar broers Simeon en Levi wraak en vermoorden alle mannen van de stad Sichem. Daarom spreekt Jakob op zijn sterfbed een vloek uit over Simeon en Levi. Ze zullen geen eigen stamgebied in het beloofde land bezitten (Gen.49:7). Die

vloek is uitgekomen. De Levieten hebben gewoond in achtenveertig steden, verstrooid over het land Kanaän en de nakomelingen van Simeon hebben gewoond in een aantal steden in het stamgebied van Juda waarin de stam van Simeon langzamerhand is opgegaan (Joz.19:1,9; 21:9; 1 Kron.4:24-43). Later wordt de vloek van Jakob veranderd in een zegen (Ex.32:26-29; Deut.33:8-11; Joz.13:33).

Na de dood van de eerstgeborenen van de Egyptenaren spreekt de HEERE tegen Mozes: ‘Heilig voor Mij alle eerstgeborenen: alles wat de baarmoeder opent onder de Israëlieten, van de mensen en van het vee, dat behoort Mij toe’ (Ex.13:1). Alle eerstgeboren mannetjes van het vee moeten aan de HEERE geofferd worden en alle eerstgeboren zonen moeten vrijgekocht worden (Ex.13:11-15). Later kiest de HEERE de Levieten, nakomelingen van Levi, uit om de plaats van de eerstgeboren zonen in te nemen. Ze worden aangesteld als priesters en helpers van de priesters voor alle stammen van Israël, eerst in de tabernakel en later in de tempel. Het hele volk Israël is uitverkoren tot priesterdienst (Ex.19:6) voor God en voor de volken én de stam van Levi in het bijzonder, met de hogepriester, de priesters en de Levieten. Israël zingt over Aäron die de HEERE verkozen heeft (Ps.105:26). Psalm dichters zijn jaloers op het geluk van de priesters en de Levieten: ‘Welzalig is hij die U verkiest en doet naderen, die mag wonen in Uw voorhoven’ (Ps.65:5; 23:6; 27:4; 84:5,11)! Is dat ook jouw verlangen? Amen.

Gebed

Dank U, God van Israël, voor Uw uitverkiezende liefde voor de stam van Levi.

Laat ons delen in de zegen van Israël als priestervolk, van Levi als priesterstam in de Bijbel en van Jezus, onze grote Hogepriester. In Zijn Naam, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Wat valt je op wanneer je Jakobs zegen (Gen.49:5-7) met die van Mozes vergelijkt (Deut.33:8-11)?
2. Ken je de namen van godvrezende priesters en Levieten, die niet alleen tot dienst, maar ook tot eeuwig heil zijn uitgekozen?
3. Wat betekent Jezus als Hogepriester voor je? Waarom?

RUTH DE VROUW UIT MOAB

Lezen: Ruth 1

Toen begonnen zij (Orpa en Ruth) opnieuw luid te huilen (om het afscheid). En Orpa kuste haar schoonmoeder, maar Ruth klampte zich aan haar vast. Daarom zei zij (Naomi): Zie, je schoonzuster is teruggekeerd naar haar volk en naar haar goden: Keer ook terug, je schoonzuster achterna. Maar Ruth zei: Dring er bij mij niet langer op aan u te verlaten en terug te gaan, bij u vandaan. Want waar u heen gaat, zal ik ook gaan en waar u overnacht, zal ik overnachten. Uw volk is mijn volk en uw God mijn God. Waar u sterft, zal ik sterven en daar zal ik begraven worden. De HEERE mag zo en nog veel erger doen: voorzeker, alleen de dood zal scheiding maken tussen mij en u. (Ruth 1:14-17)

De HEERE, de God van Israël, kiest ook heidenen, niet-Joden, uit tot Zijn dienst en tot hun eeuwig heil. Eén van hen is Ruth, een vrouw uit Moab, een buurland van Israël. Ruth ontmoet in haar geboorteland Machlon, één van de twee zonen van Elimelech en Naomi, die afkomstig zijn uit Bethlehem en die door een hongersnood in Moab zijn komen wonen. Machlon trouwt met Ruth, maar hun huwelijksgeluk is maar kort, want Machlon, haar man, sterft. Eerder is haar schoonvader Elimelech gestorven en kort daarna sterft haar zwager Chiljon, de vrouw van Orpa. Drie weduwen blijven achter: Naomi, Orpa en Ruth. Naomi hoort nu dat

de HEERE naar Zijn volk heeft omgezien door een einde te maken aan de hongersnood. Ze besluit om terug te gaan naar Bethlehem. Voor haar schoondochters ziet Naomi echter geen toekomst in Israël en daarom wil ze afscheid van hen nemen. Dit valt de drie vrouwen zwaar. Orpa neemt afscheid, maar Ruth kan en wil dit niet. Ze wil met Naomi meegaan. Op de grens van Moab en Israël belijdt Ruth: ‘Uw volk is mijn volk en uw God is mijn God’. Wat een verrassing voor Naomi! De HEERE heeft de omgang van Ruth met het gezin van Elimelech en Naomi gezegend. Ze is tot geloof in de HEERE, de God van Israël, gekomen. Er is een band ontstaan met Israël, het volk van God. Hierin schittert Gods verkiezende liefde en dat in een heidense vrouw. Daarom komt Ruth tot haar keus voor de HEERE en Zijn volk en daarom kiest zij voor een onzekere toekomst in een vreemd land. Een wonder van Gods genade!

Gods verkiezende liefde schittert ook nog op een andere manier in het leven van Ruth. Ze krijgt een zoon Obed, die de vader van Isai en de grootvader van David is (4:13,17,22). De HEERE kiest haar uit om stammoeder te worden van koning David en van zijn grote Zoon Jezus Christus. In Jezus’ geslachtsregister wordt niet alleen de heidense Rachab, de moeder van Boaz, genoemd, maar ook de heidense Ruth, de grootmoeder van David (Mt.1:5,6). Jezus is niet alleen de Messias van Israël, maar ook de Redder van de wereld (Joh.4:42; 1 Joh.4:14), van de heidenvolken. Hij heeft heidense stammoeders gehad. De wegen van de HEERE zijn wonderlijk! ‘Heilig zijn, o God, Uw wegen, niemand spreek’ Uw hoogheid tegen! Wie, wie is een God als Gij,

groot van macht en heerschappij?’ (Ps.77:8; ber. 1773),
amen.

Gebed

*Koning van Israël en van de volken, dank U voor Uw
verkiezende liefde in het leven van Ruth.*

*Dank U dat Uw Zoon de menselijke natuur heeft
uitgenomen uit Joden en heidenen.*

*Geef dat we U daarin bewonderen, U daarvoor danken,
loven en aanbidden, om Jezus’ wil, amen.*

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Was het een goede keus van Elimelech en Naomi om naar Moab te gaan?
2. Waarom veranderde Orpa van keus en ging ze niet met Naomi mee?
3. Waarom zou het boek Ruth opgenomen zijn in de Bijbel?

DAVID DE KONING VAN ISRAËL

Lezen: 1 Samuël 16:1-13

Toen stuurde hij (vader Isai) een bode en bracht hem (David). Hij was rossig, had mooie ogen en was knap om te zien. De HEERE zei (tegen Samuël): Sta op, zalf hem, want deze is het. Toen nam Samuël de oliehoorn en zalfde hem te midden van zijn broers. En de Geest van de HEERE werd vaardig over David vanaf die dag en voortaan...(1 Samuël 16:12,13)

*...Ook maakt de HEERE u (David) bekend dat de HEERE voor ú een huis zal maken. Wanneer uw dagen voorbij zijn en u met uw vaderen ontslapen bent, zal Ik uw nakomeling na u, die uit uw lichaam voortkomt, doen opstaan en Ik zal zijn koningschap bevestigen. Die zal voor Mijn Naam een huis bouwen en Ik zal de troon van zijn koningschap voor eeuwig bevestigen.
(2 Samuël 7:11,12)*

De profeet Samuël heeft Saul als eerste koning over Israël gezalfd. Daarbij heeft hij gezegd: ‘Is het niet zo, dat de HEERE u tot een vorst over Zijn eigendom gezalfd heeft?’ (1 Sam.10:1). Bij zijn verkiezing tot koning zegt Samuël tegen de Israëlieten: ‘Ziet u wie de HEERE uitgekozen heeft? Want zoals hij is er niemand onder het hele volk. Toen juichte het hele volk en zij zeiden: Leve de koning!’ (1 Sam.10:24). Door ongehoorzaamheid verliest Saul het koningschap (1

Sam.13:13,14; 15:22-29). De HEERE heeft berouw over Zijn verkiezing van Saul tot koning en Samuël rouwt over zijn verwerping als koning (1 Sam.15:35). Met Saul als koning loopt het droevig af. Hij doodt zichzelf.

Samuël mag niet langer rouwen over Sauls verwerping. De HEERE geeft hem de opdracht om naar Bethlehem te gaan en om daar één van de zonen van Isaï tot koning te zalven in de plaats van Saul. Samuël is gehoorzaam en vader Isaï laat zeven zonen aan de profeet voorbij gaan. Maar telkens moet Samuël zeggen: ‘De HEERE heeft deze niet uitgekozen’. Wat een teleurstelling voor Isaï en voor Samuël! Dan blijkt dat er nog een zoon van Isaï is: David. Zijn vader heeft niet aan hem gedacht. Als jongste zoon zorgt hij voor de schapen. Maar de HEERE kiest anders dan Isaï en Samuël. Wanneer David voor Samuël verschijnt, zegt de HEERE tegen hem: ‘Sta op, zalf hem, want deze is het’. David wordt gezalfd te midden van zijn broers en de Geest van de HEERE wordt vanaf zijn zalving vaardig over hem. Wat een verrassing voor David! Hij wordt door de HEERE uitgekozen om Zijn volk Israël als koning te dienen en later belooft de HEERE hem een eeuwig koningshuis! Ps. 89 zingt over David als ‘Mijn uitverkorene’ wiens troon wordt gebouwd van generatie op generatie (4,5). Maar David is niet alleen uitgekozen tot dienst. Hij is ook uitgekozen tot eeuwig heil. Zijn geloof blijkt al in zijn jeugd wanneer hij de reus Goliath verslaat in de Naam van zijn God (1 Sam.17:45,46). De HEERE vermenigvuldigt Zijn genade in het leven van David! In zijn laatste woorden voorzegt hij de komst van de Messias, zijn grote Zoon, en roemt hij in de HEERE en Zijn eeuwig verbond met hem (2 Sam.23:3-5). Amen.

Gebed

Grote en genadige God, dank U voor Uw uitverkiezende liefde in het leven van David, van zijn koningshuis en in het leven en werk van zijn grote Zoon Jezus Christus.

Laat ons die genade opmerken, U daarvoor danken en loven. Leer ons geloven in zijn grote Zoon Jezus Christus, uit genade, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Welk verschil is er tussen de verkiezing van Saul en die van David tot koning? En tussen hun zalving?
2. Hoe schittert Gods verkiezende liefde in het leven van Davids troonopvolgers?
3. Hoe licht in het leven van David op het beeld van Jezus, de Messias, zijn grote Zoon?

JERUZALEM DE STAD VAN DE GROTE KONING

Lezen: Psalm 48

(Koning Salomo bidt): Geloofd zij de HEERE, de God van Israël, Die met Zijn mond tot mijn vader gesproken heeft en dat met Zijn handen heeft vervuld, toen Hij zei: Vanaf de dag dat Ik Mijn volk uit het land Egypte heb geleid, heb Ik uit alle stammen van Israël geen stad verkozen om er een huis te bouwen, zodat Mijn Naam daar zou zijn en Ik heb geen man verkozen om vorst te zijn over Mijn volk Israël, maar Ik heb Jeruzalem verkozen om daar Mijn Naam te laten zijn en Ik heb David verkozen om koning te zijn over Mijn volk Israël.
(2 Kronieken 6:4-6)

De HEERE, de God van Israël, heeft het land Kanaän uitgekozen voor Zijn volk (Deut.11:8-17) én de woongebieden voor de stammen van Zijn volk (Joz.14-21). Hij heeft ook Jeruzalem uitgekozen voor de bouw van de tempel om daar te wonen te midden van Zijn volk en om daar Zijn Naam te vestigen. In Deuteronomium 12 wordt al gesproken over ‘de plaats die de HEERE, uw God, uit al Uw stammen zal uitkiezen om Zijn Naam daar te vestigen’ (5,11,21).

De naam Jeruzalem betekent ‘stad van Salem’ wat in het Hebreeuws ‘vredestichting’ betekent. De Joodse uitspraak is Jeroesjalajim, een meervoudsvorm; een verwijzing naar het historische Jeruzalem én het

toekomstige nieuwe Jeruzalem (Openb.21:2,10)? Een bekende naam voor Jeruzalem is Sion ('burcht'), oorspronkelijk de naam van de heuvel waarop de stad gebouwd is óf de naam van de stad als burcht.

Koning David verovert de stad Jeruzalem op de Jebusieten en maakt haar tot zijn koninklijke woonplaats en de hoofdstad van zijn koninkrijk. Zo verenigt hij de noordelijke en zuidelijke stammen van Israël met elkaar (2 Sam.5:6-9). Hij maakt Jeruzalem het godsdienstige centrum van Israël door de ark naar de stad over te brengen en daar in een tent te plaatsen (1 Kron.15:1). Later bouwt Salomo hier de tempel voor de HEERE.

De dichters van de Psalmen 48, 87 en 122 wijden hun liederen aan Jeruzalem als de woonplaats van God en als de plaats van de eredienst van Zijn volk. In de profetieën over de toekomst neemt Jeruzalem een grote plaats in. Jeruzalem wordt het middelpunt van het vreedrijk, het rijk van de grote Zoon van David. Naar deze stad zullen alle volken toestromen als het centrum van de aarde (Jes.2:1-5). In het Nieuwe Testament lezen we over het hemelse Jeruzalem (Gal.4:26) en over het nieuwe Jeruzalem (Openb.3:12; 21:2,10). Jeruzalem is de stad die de HEERE uitgekozen heeft tot zegen van Israël en van de volken. Andere bergen mogen met afgunst neerzien op de berg Sion, maar de HEERE heeft die begeerd tot Zijn woning. 'Ja, de HEERE zal er voor altijd wonen' (Ps.68:16,17). Wat een belofte en wat een verwachting!

In de tijd van Jeremia is de tempel als teken van Gods trouw geworden tot een demonstratie van Israëls ontrouw. De profeet moet Gods strafgericht over de tempel aanzeggen (Jer.7:13-15) en het is gekomen. De

Babyloniërs hebben de tempel verwoest en later de Romeinen. Maar Gods verkiezende liefde blijft. Hij belooft terugkeer en herstel van stad en tempel. Hij heeft die belofte vervuld en zal die vervullen. Amen.

Gebed

Dank U, grote Koning, voor Uw verkiezing van Jeruzalem tot Uw stad.

Zegen de stad Jeruzalem tot zegen van het Joodse volk en van alle volken. Maak haar tot een lof op aarde. In Jezus' Naam, door de kracht van de Heilige Geest, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Bid je om de vrede voor Jeruzalem? Waarom (niet)?
2. Hoe is Jeruzalem een beeld van Christus' Gemeente (Hebr.12:22,23)?
3. Verlang je naar het nieuwe Jeruzalem? Waarom (niet)?

DE UITVERKOREN KNECHT

Lezen: Jesaja 42:1-7

(Jesaja profeteert:) Zie, Mijn Knecht, Die Ik ondersteun, Mijn Uitverkorene, in Wie Mijn ziel een welbehagen heeft; Ik heb Mijn Geest op Hem gelegd. Hij zal tot de heidenvolken het recht doen uitgaan. (Jesaja 42:1)

(Jesaja profeteert:) Maar het behaagde de HEERE Hem (Zijn Knecht) te verbrijzelen, Hij heeft Hem ziek gemaakt. Als Zijn ziel zich tot een schuldoffer gesteld zal hebben, zal Hij nageslacht zien, Hij zal de dagen verlengen; en het welbehagen van de HEERE zal door Zijn hand voorspoedig zijn. (Jesaja 53:10)

De profeet Jesaja noemt het volk van Israël de knecht of dienaar van de HEERE: ‘Maar u, Israël, Mijn dienaar, u, Jakob, die Ik heb verkozen, het nageslacht van Abraham, die Mij liefhad, u, die Ik gegrepen heb van de einden der aarde, geroepen uit haar uithoeken en tegen wie Ik zei: U bent Mijn dienaar, Ik heb u verkozen, Ik heb u niet verworpen’ (Jes.41:8,9; vgl.43:10,20). Het Joodse volk heeft de HEERE en de mensen op vele manieren gediend: door de Bijbel, geschreven door Joden; door Jezus de Messias; door Christus’ Gemeente uit Israël en de volken; door gaven van wetenschap, cultuur en techniek, enz. De Joden dienen Hem nog steeds - bewust of onbewust - en zullen Hem in de toekomst nog meer dienen volgens Gods beloften (Rom.11:12,15,26). Maar

niet alleen het volk van Israël is de knecht of dienaar van God. Ook Jezus, de beloofde Messias, wordt Zijn knecht of dienaar genoemd. Hij is de Israëliet bij uitstek. Hij vertegenwoordigt Zijn volk en in en door Hem komt Israël tot Gods bestemming, om een zegen voor de volken te zijn. Jesaja kondigt Zijn komst aan: ‘Zie, Mijn Knecht, Die Ik ondersteun, Mijn Uitverkorene, in Wie Mijn ziel een welbehagen heeft; Ik heb Mijn Geest op Hem gelegd. Hij zal tot de heidenvolken het recht doen uitgaan’ (Jesaja 42:1). Later voorzegt hij Zijn verzoenend lijden en sterven en Zijn heerlijke overwinning in Jes.52:13-53:12. Wanneer vele eeuwen later de Ethiopische kamerheer deze profetie leest en aan Filippus vraagt wie die Knecht van de HEERE is, verkondigt Filippus hem Jezus vanuit deze profetie. Ook Petrus haalt deze profetie aan en ziet haar vervuld in Jezus en Zijn lijden (1 Petr.2:23-25). Jesaja profeteert over de Messias als de Knecht van de HEERE: ‘Het welbehagen van de HEERE zal door Zijn hand voorspoedig zijn’. Hij zal het heilsplan van Zijn Vader voor Israël en de volken, voor hemel en aarde, voorspoedig uitvoeren. In Jezus, de Messias van Israël, en de Redder van de wereld schittert Gods verkiezende liefde in het bijzonder. Hij is de Uitverkorene van God, in Wie de Vader Zijn welbehagen heeft! Amen.

Gebed

Dank U, Vader, voor Uw liefde geopenbaard in de verkiezing van Uw Zoon als Messias van Israël en als Redder van de wereld.

Geef dat we U, met Uw Zoon en Uw Heilige Geest, danken voor Zijn menswording, voor Zijn vernedering en verhoging, voor Zijn werk op aarde en in de hemel.

Leer ons uit Hem en voor Hem te leven, tot eer van U en tot zegen van velen, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Ken je meer Bijbelwoorden die spreken over de verkiezing van Jezus, de Messias?
2. Waarom zou het volk Israël én zijn Messias beiden Knecht van de HEERE genoemd worden?
3. Waarom is Gods verkiezende liefde voor de Messias zo bijzonder?

JEZUS DE UITVERKORENE VAN GOD

Lezen: Mattheüs 3:13-17

En zie, een stem uit de hemelen zei: Dit is Mijn geliefde Zoon, in Wie Ik Mijn welbehagen heb! (Mattheüs 3:17)

Terwijl hij (Petrus) nog sprak, zie, een lichtende wolk overschaduwde hen; en zie, een stem uit de wolk zei: Dit is Mijn geliefde Zoon, in Wie Ik Mijn welbehagen heb; luister naar Hem! (Mattheüs 17:5)

Want het heeft de Vader behaagd dat in Hem heel de volheid wonen zou. (Kolossenzen 1:19).

Bij Jezus' doop in water én in de Heilige Geest klinkt er een stem uit de hemel die zegt: 'Dit is Mijn geliefde Zoon, in Wie Ik Mijn welbehagen heb'. Zo verklaart de hemelse Vader Zijn liefde voor en Zijn vreugde in Zijn Zoon en zo getuigt Hij van Hem tegen de mensen die aanwezig zijn. Later bij Jezus' verheerlijking op de berg spreekt de Vader opnieuw: 'Dit is Mijn geliefde Zoon, in Wie Ik Mijn welbehagen heb' (andere handschriften van Lukas hebben 'Mijn Uitverkorene') en Hij voegt aan deze woorden toe: 'Luister naar Hem!' Stemmen uit de hemel zijn niet vrijblijvend, maar verplichtend. Ze vragen om een geloofsantwoord. Bij Jezus' doop en veheerlijking wordt niet het woord 'verkiezing' gebruikt, maar deze liefdesverklaring van de Vader heeft als bron Zijn verkiezende liefde. Hij heeft Jezus van Nazareth als

Zijn eeuwige Zoon, Die mens geworden is, uitgekozen om de Messias van Israël te zijn en de Redder van de wereld (Joh.4:42; 1 Joh.4:14). Bij het kruis spreken de leiders van het volk over de Christus als de Uitverkorene van God (Lk.23:35). Hij is de Uitverkorene van de Vader, Zijn Liefeling. De Spreukendichter zegt over Hem als de Wijsheid van God in eigen persoon: ‘Toen Hij (God) de fundamenten van de aarde verordende, was Ik bij Hem, Zijn Liefelingskind, Ik was dag aan dag Zijn bron van blijdschap, te allen tijde spelend voor Zijn aangezicht, al spelend in de wereld van Zijn aardrijk. Mijn bron van blijdschap vond Ik bij de mensenkinderen’ (8:29-31). En Paulus schrijft later over Hem: ‘Want het heeft de Vader behaagd dat in Hem (Jezus) heel de volheid wonen zou’. De volheid van de drieënige God heeft in Jezus van Nazareth zijn woning genomen om door Hem hemel en aarde met zichzelf te verzoenen. In Jezus ontmoeten we God zelf. Wat een heerlijke vrucht van Gods verkiezende liefde in Zijn geliefde Zoon! Amen.

Gebed

Hemelse Vader, dank U voor Uw verkiezende liefde voor Uw geliefde Zoon Jezus Christus.

Geef dat we Uw liefde mogen kennen en bewonderen, U daarvoor danken, loven en aanbidden, in Zijn Naam, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Waarom zou de Vader deze liefdesverklaring hebben afgelegd bij Jezus' doop en bij Zijn verheerlijking?
2. Waar wordt Jezus in het Nieuwe Testament Gods Knecht genoemd?
3. Geldt de liefdesverklaring van de Vader aan Jezus, de Messias, ook de gelovigen? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?

JEZUS KOOS ER TWAALF UIT

Lezen: Johannes 15:1-16

En Hij (Jezus) klom de berg op en riep bij zich wie Hij wilde; en zij kwamen naar Hem toe. En Hij stelde er twaalf aan om bij Hem te zijn, en om hen uit te zenden om te prediken, en macht te hebben om de zieken te genezen en de demonen uit te drijven.(Markus 3:13-15)

Het gebeurde in die dagen dat Hij (Jezus) naar buiten ging, naar de berg, om te bidden; en Hij bleef heel de nacht in gebed tot God. En toen het dag was geworden, riep Hij Zijn discipelen bij zich en koos er twaalf van hen uit, die hij ook apostelen noemde: Simon, die Hij ook Petrus noemde...(Lukas 6:12-16)

Niet ú hebt Mij (Jezus) uitverkoren, maar Ik heb u uitverkoren en Ik heb u ertoe bestemd dat u zou heengaan en vrucht dragen en dat uw vrucht zou blijven, opdat wat u ook maar van de Vader vraagt in Mijn Naam, Hij u dat geeft. (Johannes 15:16)

Zoals Jakob twaalf zonen had en het volk Israël twaalf stammen telde, zo kiest Jezus twaalf mannen uit voor Zijn Gemeente, het hele volk van God, uit Israël en de volken. Het werk van God gaat door; begonnen in Israël en bestemd voor alle volken. In Jezus' persoon en werk is het Koninkrijk van God dichtbij gekomen, dat eenmaal hemel en aarde zal vervullen.

Na een nacht van gebed voor overleg met Zijn Vader roept Jezus uit de kring van Zijn leerlingen twaalf mannen bij zich die Hij apostelen ('uitgezondenen', zendingen) noemt. Hij roept bij zich wie Hij wil. In vrijheid kiest Hij ze uit. Later zegt Jezus: 'Niet ú hebt Mij uitverkoren, maar Ik heb u uitverkoren'. Hij is de Eerste. Hij heeft Zijn keus op hen laten vallen. Door Jezus geroepen, komen ze naar Hem toe. Jezus' roeping is vol van de kracht van de Heilige Geest. Hij roept en ze komen. Wat een verrassing voor Jezus en voor hen! Het doel van hun uitverkiezing is om: (1) bij Hem te zijn, (2) uitgezonden te worden om Zijn Koninkrijk te proclameren en te demonstreren, (3) blijvend vrucht te dragen en (4) van Zijn Vader te ontvangen wat ze Hem in Jezus' Naam vragen. Wat een voorrecht om daartoe geroepen te worden! Tegelijk wat een opdracht en verantwoordelijkheid! In de Evangeliën lezen we over hun stagetijd bij Jezus als Zijn leerlingen en in Handelingen lezen we over hun zendingswerk als Zijn apostelen; van Petrus, Johannes en Jakobus en van de latere apostelen Paulus en Barnabas. Petrus noemt zijn uitverkiezing tot zendingswerk (Hand.15:7). In hun leven en werk schittert de verkiezende liefde van God, behalve bij Judas die Jezus verraden heeft. Jezus heeft dit geweten (Joh.6:70,71; 13:18, 21-30), maar hem in liefde verdragen en vermaand: 'Vriend, waarvoor ben u hier?...Verraadt u de Zoon des mensen met een kus?' (Mt.26:50; Lk.22:48). Een laatste oproep tot bekering, maar tevergeefs. Verkiezing tot discipelschap en apostelschap zijn blijkbaar mogelijk zonder oprecht geloof. Zo dichtbij het Koninkrijk van God en er toch zover vandaan, door eigen zonde en schuld! Amen.

Gebed

Dank U, Heere Jezus, voor Uw verkiezende liefde in het leven en in het werk van Uw leerlingen.

Bewaar ons ervoor om de weg van Judas te gaan. Houd U ons vast, uit genade, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Wat komt in de verkiezing van de twaalf zo sterk naar voren?
2. Waarom is een leertijd bij Jezus onmisbaar om door Hem uitgezonden te worden?
3. Wat kun je uit de geschiedenis van Judas leren?

VELEN GEROEPEN EN WEINIGEN UITVERKOREN

Lezen: Mattheüs 20:1-16

(Jezus zegt:) Zo zullen de laatste de eersten zijn en de eersten de laatsten; want velen zijn geroepen, maar weinigen uitverkoren. (Mattheüs 20:16; 22:14)

In Jezus' onderwijs komt het woord 'uitverkoren' weinig voor volgens de Evangelien. Een uitspraak van Jezus die tweemaal voorkomt is: 'Want velen zijn geroepen, maar weinigen uitverkoren'. De eerste keer spreekt Jezus deze woorden aan het einde van Zijn gelijkenis over de arbeiders in de wijngaard (Mt.20:1-16). Zijn woorden: 'Zo zullen de laatsten de eersten zijn en de eersten de laatsten' slaan op de arbeiders die het laatst gehuurd zijn en die het eerst uitbetaald worden en op de arbeiders die het eerst gehuurd zijn en het laatst uitbetaald worden. In het verband van deze gelijkenis kunnen deze woorden betekenen, dat velen geroepen zijn om in de wijngaard te werken, maar dat weinigen uitverkoren zijn om hun loon het eerst te ontvangen. De heer van de wijngaard is daarin vrij en dat vraagt van de arbeiders respect voor zijn keus. In elk geval is deze uitspraak van Jezus een oproep tot bezinning; een waarschuwing om met 'geroepen zijn' niet tevreden te zijn. Dit betekent niet automatisch 'uitverkoren zijn'. Er is alle reden voor zelfonderzoek en om onze roeping en verkiezing vast te

maken door te groeien in geloof, hoop en liefde (2 Petr.1:10).

Jezus doet deze uitspraak ook aan het einde van Zijn gelijkenis over de koninklijke bruiloft (Mt.22:1-14). Velen zijn van tevoren uitgenodigd voor deze bruiloft, maar bij de laatste uitnodiging vóór het feest willen ze niet komen en worden de slaven die uitnodigen zelfs slecht behandeld en gedood. Dan worden allerlei mensen van de kruispunten van de landwegen uitgenodigd, zowel slechte als goede mensen. Ze nemen de uitnodiging aan en de bruiloftszaal wordt gevuld met gasten. De koning ontdekt echter dat er een gast is zonder bruiloftskleed, dat hem aangeboden is, maar dat hij geweigerd heeft. Hij vindt zijn eigen kleding goed genoeg. Maar zonder bruiloftskleed is het onmogelijk om aan de koninklijke bruiloft deel te nemen. Hij wordt verwijderd en het loopt slecht met hem af. Na deze gelijkenis zegt Jezus: ‘Want velen zijn geroepen, maar weinigen uitverkoren’. We mogen deze woorden ook lezen als: ‘Er zijn meer mensen geroepen dan er uitverkoren zijn’ (G.van Ek). Veel gasten zijn uitgenodigd voor de bruiloft van het Koninkrijk van God, zowel Joden als heidenen, maar weinigen zijn uitverkoren om aan die bruiloft deel te nemen, *omdat ze de uitnodiging óf het bruiloftskleed, dat hun aangeboden is, niet aangenomen hebben*. Het is hun eigen schuld dat ze niet tot de bruiloftsgasten behoren; dat ze niet tot de ‘uitverkorenen’ voor de bruiloft behoren.

Jezus spreekt eerst over ‘geroepen’ en daarna over ‘uitverkoren’. In deze volgorde. Tussen beide in liggen Gods genadegaven van geloof, hoop en liefde. Laten we daar om bidden! Hij wil ze ons geven! Amen.

Gebed

Hemelse Koning, dank U voor Uw vele uitnodigingen en voor Uw bruiloftskleed voor de bruiloft van Uw Koninkrijk.

Geef dat we Uw uitnodiging en Uw bruiloftskleed aannemen en niet door eigen schuld ontbreken op Uw bruiloft. Om Jezus' wil, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Waarom zou Jezus deze uitspraak aan het einde van deze gelijkenissen doen (vgl.Mt.11:15; 13:9,43)?
2. Hoe kun je weten dat je uitverkoren bent volgens deze gelijkenissen?
3. Hoe kun je Gods roeping en verkiezing vast maken (2 Petr.1:3-11)?

DE UITVERKORENEN

Lezen: Mattheüs 24:1-31

(Jezus zegt:) En als die dagen (van de grote verdrukking) niet ingekort werden, zou er geen vlees behouden worden; maar ter wille van de uitverkorenen zullen die dagen ingekort worden...

Als iemand dan tegen u zegt: Zie, hier is de Christus of daar, geloof het niet; want er zullen valse christenen en valse profeten opstaan en zij zullen grote tekenen en wonderen doen, zo dat zij – als het mogelijk zou zijn – ook de uitverkorenen zouden misleiden. Zie, Ik heb het u van tevoren gezegd!..

En Hij (Jezus bij Zijn terugkomst in heerlijkheid) zal Zijn engelen uitzenden onder luid bazuïngeschal en zij zullen Zijn uitverkorenen bijeenbrengen uit de vier windstreken, van het ene uiterste van de hemelen tot het andere uiterste ervan. (Mattheüs 24:22-25,31).

Jezus gebruikt verschillende benamingen voor Zijn leerlingen: Zijn schapen (Joh.10:1-16), Zijn vrienden (Joh.15:14,15), Zijn broeders (Mt.12:49,50; Joh.20:17), enz.. Hij noemt ze ook ‘de uitverkorenen’ en Hij doet dat in verband met Zijn terugkomst in heerlijkheid en de zware tijd voor de gelovigen die daaraan vooraf gaat. In Zijn rede over de laatste dingen in Mattheüs 24 en in Markus 13 noemt Hij de gelovigen ‘de uitverkorenen’. Hij doet dat ook in Zijn gelijkenis over de on-

rechtvaardige rechter en de weduwe in Lukas 18, die eveneens in het verband staat van Zijn terugkomst en de komst van Zijn Koninkrijk (Lk.17:20-37; 18:7). Blijkbaar is de weduwe, die de onrechtvaardige rechter blijft lastig vallen met haar roep om recht, een beeld van Christus' Gemeente in de eindtijd. Jezus vraagt of Hij bij Zijn terugkomst dit volhardende geloof zal vinden. Het kan niet zonder reden zijn, dat Jezus hier de gelovigen 'de uitverkorenen' noemt, want ze krijgen te maken met zware verdrukking, grote misleiding en groot onrecht. In zo'n situatie is het van levensbelang voor de gelovigen om te beseffen dat ze door God zijn uitverkoren; dat Hij een goed werk in hen begonnen is dat Hij zal voltooien tot op de dag van Jezus Christus (Fil.1:6). Dat is de diepe en vaste ankergrond van hun geloof. Ze zijn de voorwerpen van Gods verkiezende liefde, de lievelingen van Zijn Vaderhart. Hij zal ze in die moeilijke tijd bewaren voor de erfenis van het Koninkrijk van God in heerlijkheid. Niemand zal ze uit Zijn hand rukken (Joh.10:28-30). Wie zal Gods uitverkorenen aanklagen? Hij spreekt ze vrij (Rom.8:33) Wat een zekerheid en wat een bemoediging! Gods fundament van hun verkiezing staat onwankelbaar vast. Maar deze zekerheid doet niets af van de verantwoordelijkheid om waakzaam te zijn (Mt.24:42) en zich voor te bereiden op Zijn komst (Mt.24:44).

In navolging van Jezus spreken Zijn apostelen over de gelovigen als 'uitverkorenen' (van God)' (Rom.8:33; 11:7 SV; Kol.3:12; 2 Tim.2:10; Tit.1:1; Openb.17:14) en 'vreemdelingen, uitverkoren overeenkomstig de voorkennis van God de Vader' (1 Petr.1:1,2). Paulus noemt Rufus 'de uitverkorene in de Heere' (Rom.16:13)

en Johannes schrijft over ‘uw zuster, de uitverkorene’(2 Joh.:1,13). Deze benaming is niet zonder betekenis. In elke uitverkorene schittert de verkiezende liefde van God, uit Wie, door Wie en tot Wie alle dingen zijn! Amen.

Gebed

Almachtige en eeuwige God, Die de Eerste is en blijft en ook de Laatste bent, dank U voor de benaming ‘uitverkorenen’ van Uw kinderen en voor de zekerheid van hun verkiezing.

Geef dat we Uw verkiezing vast maken tot eer van U en tot zegen van velen, amen.

Om te overdenken en met elkaar te bespreken

1. Geloof je dat de benaming ‘de uitverkorenen’ een bedoeling heeft? Zo ja, waarom?
2. Is er een tegenstelling tussen Gods verkiezing en onze verantwoordelijkheid?
3. Waarom schrikt de benaming ‘de uitverkorenen’ vaak meer af dan dat ze uitnodigt?

IN KINDEREN EEN WELBEHAGEN

Lezen: Mattheüs 11:20-30

In die tijd antwoordde Jezus en zei: Ik dank U, Vader, Heere van de hemel en van de aarde, dat U deze dingen voor wijzen en verstandigen verborgen hebt en ze aan jonge kinderen hebt geopenbaard. Ja, Vader, want zo was het Uw welbehagen. (Mattheüs 11:25,26)

De eerste tijd van Jezus' optreden is voorbij en de tegenstand tegen Hem groeit (Mt.11:16-19). Jezus weeklaagt over de onbekeerlijkheid van de Galilese steden waarin de krachten van Zijn komende Koninkrijk het meest hebben plaats gevonden. Heidense steden als Tyrus en Sidon zouden zich al lang bekeerd hebben en de stad Sodom zou niet verwoest zijn. Maar de stad Kapernaüm zal verwoest worden én is ook volledig verwoest door de Romeinen. Op de oordeelsdag zullen de steden Tyrus, Sidon en Sodom het minder zwaar te verduren hebben dan de Galilese steden.

Jezus' woorden zullen in vervulling gaan: 'En die slaaf die de wil van zijn heer gekend heeft en geen voorbereidingen getroffen heeft en ook niet naar zijn wil gehandeld heeft, zal met veel slagen geslagen worden. Wie echter zijn wil niet gekend heeft en dingen gedaan heeft die slagen verdienen, zal met weinig slagen geslagen worden. En van ieder aan wie veel gegeven is, zal veel teruggevraagd worden en van hem aan wie men veel toevertrouwd heeft, zal men des te meer eisen'

(Lk.12:47,48). Wat moet de onbekeerlijkheid van de mensen, waarmee Hij opgegroeid is, Jezus teleurgesteld hebben! ‘Wie heeft onze prediking geloofd en aan wie is de arm van de HEERE geopenbaard’ (Jes.53:1; Joh.12:38)? Jezus antwoordt op deze situatie met een lofprijzing: ‘Ik dank U, Vader, Heere van de hemel en van de aarde, dat U deze dingen voor wijzen en verstandigen verborgen hebt en ze aan jonge kinderen hebt geopenbaard’. Wat een verrassing! Jezus blijft niet steken in de klacht over de onbekeerlijkheid, maar Hij richt zich op Zijn Vader, de almachtige Eigenaar van hemel en aarde. Hij dankt Hem dat Hij de dingen van Zijn Koninkrijk voor wijzen en verstandigen verborgen heeft en ze aan jonge kinderen heeft geopenbaard. Jezus is natuurlijk niet dankbaar dat de Farizeeën en de Schriftgeleerden - de wijzen en verstandigen van Zijn tijd – geen inzicht in Zijn Koninkrijk hebben. Ze zijn wijs en verstandig in eigen ogen en ze verwerpen Jezus’ onderwijs over het Koninkrijk van God. Zo halen ze het oordeel van Gods verberging over zich. Jezus’ onderwijs is niet vrijblijvend! Jezus is dankbaar dat Zijn Vader de dingen van Zijn Koninkrijk aan jonge kinderen, aan onmondigen en eenvoudigen, heeft bekendgemaakt. Dat is Zijn welbehagen, Zijn vreugde. Zijn verkiezende liefde schittert in de redding van tollenaars en zondares zoals Mattheüs, Zacheüs, de zondares die Jezus’ voeten zalft (Lk.7:36-50), enz. Daarvoor dankt Jezus Zijn Vader! Amen.

Gebed

Vader, Heere van de hemel en van de aarde, dank U voor Uw welbehagen in eenvoudigen.

Geef dat we ons daar niet aan stoten. Ontferm U over wijzen en verstandigen in eigen oog. Laat ze worden als een kind en Uw openbaring ontvangen, uit genade, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Wat kunnen we van Jezus leren over het omgaan met teleurstellingen?
2. Waarin vindt Jezus rust? Kun je dat ook? Zo ja, hoe? Zo nee, waarom niet?
3. Welk verband is er tussen het welbehagen van God en Jezus' nodiging (28-30)?

EEN MOORDENAAR DIE BIDT

Lezen: Lukas 23:33-48

En hij (de moordenaar) zei tegen Jezus: Heere, denk aan mij, als U in Uw Koninkrijk gekomen bent. En Jezus zei tegen hem: Voorwaar, zeg Ik u, heden zult u met Mij in het paradijs zijn.(Lukas 23:42,43)

Bij Jezus' kruisiging op Golgotha worden er twee misdadigers met Hem gekruisigd, de één aan de rechter- en de ander aan de linkerzijde. Jezus wordt op één lijn met hen gesteld. Markus merkt op: 'En het Schriftwoord is in vervulling gegaan dat zegt: En Hij is onder de misdadigers gerekend' (Mk.15:28; vgl. Jes.53:12). Jezus, de Weldoener (Hand.10:38), met twee kwaaddoeners als een lijfwacht voor de Koning van de Joden en Hij zelf als de grootste misdadiger in het midden. Wat een lijden voor Jezus!

Jezus bidt: 'Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen'. De soldaten werpen het lot over Jezus' kleding, terwijl Hij nog leeft en Jezus wordt van alle kanten bespot door het volk, door hun leiders, door de soldaten en ook door de twee moordenaars die met Hem gekruisigd zijn (Mt.27:44; Mk.15:32). Het is venijnige spot: 'Anderen heeft Hij verlost, laat Hij nu zichzelf verlossen als Hij de Christus is, de Uitverkorene van God'. Ook één van de moordenaars lastert Jezus: 'Als U de Christus bent, verlos dan Uzelf en ons'. Als Hij de

Messias is, de Uitverkorene van God, dan moet Hij toch van het kruis kunnen afkomen? (Lk.23:35,37). Wat een verzoeking voor Jezus! Ook wat een lijden voor Hem, in het bijzonder van de kant van een lotgenoot die zelf ook zwaar lijdt. Wat een bijtende spot! En dan worden we verrast! De andere moordenaar bestraft zijn collega die Jezus bespot. Hij zegt tegen hem: ‘Vreest zelfs u God niet, nu u in hetzelfde vonnis ondergaat?’ Heb je op de grens van leven en dood geen vrees voor God, Die je weldra zult ontmoeten? Hij beseft de ernst van hun situatie. En dan belijdt hij: ‘En wij toch rechtvaardig, want wij ontvangen straf overeenkomstig wat wij gedaan hebben, maar Deze heeft niets onbehoorlijks gedaan’. ‘Wij tweeën zijn terecht veroordeeld tot de kruisdood vanwege de misdaden die we bedreven hebben, maar Jezus heeft niets gedaan dat de doodstraf verdient’. Wat een licht van God heeft deze man ontvangen! Hij erkent de rechtmatigheid van hun straf en Hij spreekt Jezus vrij! En dan richt hij zich tot Jezus en zegt: ‘Heere, denk aan mij, als U in Uw Koninkrijk gekomen bent’. Hij belijdt Jezus’ Koningschap en dat dit zich uitstrekt tot over de grenzen van de dood. Hij bidt om Jezus’ ontferming en om een plaats in Zijn Koninkrijk dat volgens de Joden zal aanbreken met de opstanding van de doden. En tot zijn verrassing hoort hij uit Jezus’ mond: ‘Voorwaar, zeg Ik u, heden zult u met Mij in het paradijs zijn’. Hij zal vandaag samen met Jezus delen in de zegeningen van het verblijf in het hemelse paradijs. Hij kan daar zeker van zijn, want Jezus zegt ‘Voorwaar, zeg Ik u’; woorden die de betekenis van een eed hebben. Wat schittert in de bekering van deze moordenaar, zó kort voor zijn sterven, de verkiezende liefde van God! Amen.

Gebed

HEERE, dank U voor Uw verkiezende liefde in het leven van deze moordenaar zo kort voor zijn sterven.

Geef dat we Uw genadetijd goed gebruiken, om Jezus' wil, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Wat zou de HEERE gebruikt hebben voor de bekering van deze moordenaar?
2. Wat betekent zijn bestraffing voor zijn medemoordenaar?
3. Welke bemoediging én waarschuwing liggen er in deze bekering voor ons?

EEN EERSTELING UIT AFRIKA

Lezen: Handelingen 8:26-40

En Filippus zei (tegen de kamerheer): Als u met heel uw hart gelooft, is het geoorloofd. En Hij antwoordde en zei: Ik geloof dat Jezus Christus de Zoon van God is. En hij liet de wagen stilhouden, en zij daalden beiden af in het water, zowel Filippus als de kamerheer en hij doopte hem. (Handelingen 8:37,38)

Door geloofsvervolgung komt diaken-evangelist Filippus in Samaria terecht en maakt daar een laat Pinksteren voor de Samaritanen mee. Wie zou daar niet willen blijven? Maar een engel zegt tegen hem: ‘Sta op en ga naar het zuiden, de weg op die van Jeruzalem afdaalt naar Gaza, die eenzaam is’ en Filippus gaat in kinderlijke gehoorzaamheid. Hij ontmoet tot zijn verrassing een Ethiopiër uit Afrika, een kamerheer en de minister van financiën van de koningin van Ethiopië, die de titel Kandaké draagt zoals de titel farao van de koning van Egypte. Deze hoogwaardigheidsbekleeder is een eunuch, een ontmande; ter bescherming van de koningin. In zijn land is hij waarschijnlijk in aanraking gekomen met Joden en een ‘godvrezende’ geworden; een vereerder van de God van Israël zonder overgang naar het Joodse geloof. Hij is naar Jeruzalem geweest om de HEERE te aanbidden en keert nu terug naar Ethiopië. Op zijn wagen leest hij in de profeet Jesaja hoofdstuk 53; hardop zoals

toen gebruikelijk. De Heilige Geest geeft Filippus de opdracht om naar de wagen toe te gaan. Opnieuw is hij gehoorzaam en hij vraagt aan de kamerheer: ‘Begrijpt u ook wat u leest?’ Deze nodigt hem uit op zijn wagen te komen voor onderwijs. Filippus neemt zijn uitnodiging aan en verkondigt hem Jezus vanuit Jesaja 53. Onderweg zien ze een riviertje en dan vraagt de kamerheer om de doop, waar Filippus blijkbaar met hem over gesproken heeft. Hij belijdt zijn geloof: ‘Ik geloof dat Jezus Christus de Zoon van God is’ en Filippus doopt hem. Na de doop wordt Filippus weggenomen en de kamerheer reist verder met blijdschap. Hij is blij in de Heere Jezus als zijn Redder en Heere; over alles wat Hij voor hem gedaan heeft en wat hij van Hem heeft ontvangen. Filippus wordt in Asdod aangetroffen en gaat door met de verkondiging van het Evangelie in alle steden totdat hij in Caesarea komt. En de kamerheer? Zal hij in Ethiopië gezwegen hebben over wat de Heere Jezus op zijn terugreis in zijn leven gedaan heeft? Dat is ondenkbaar. Hij heeft van de Heere Jezus getuigd en hij is ongetwijfeld voor velen tot een eeuwige zegen geweest. In zijn leven schittert de verkiezende liefde van God, tot zegen van velen. Wat zal deze man zich verwonderd hebben en de HEERE, de God van Israël, en Jezus, zijn Redder, gedankt, geloofd en aanbeden hebben! ‘Mijn God, U zal ik eeuwig loven, omdat U het hebt gedaan’ (Ps.52:7; berijming 1773). Amen.

Gebed

God van Israël, dank u voor Uw verkiezende liefde in het leven van deze Afrikaan.

Geef dat veel Afrikanen Uw liefde leren kennen en tot eeuwige zegen van mede-Afrikanen mogen zijn, in Jezus' Naam, door de kracht van Uw Heilige Geest, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Hoe gaan Jezus' laatste woorden hier in vervulling (Hand.1:8)?
2. Wat is het geheim van Filippus' gehoorzaamheid?
3. Hoe wordt Gods leiding in deze geschiedenis zichtbaar?

EEN UITVERKOREN INSTRUMENT

Lezen: Handelingen 9:1-22

(Lukas vertelt:) Maar de Heere zei tegen hem (Ananias): Ga, want deze (Saulus) is voor Mij een uitverkoren instrument om Mijn Naam te brengen naar de heidenen en de koningen en de Israëlieten. Want Ik zal hem laten zien hoeveel hij moet lijden voor Mijn Naam. (Handelingen 9:15,16)

Over de jeugd van Saulus van Tarsus weten we enkele dingen. Hij is in Tarsus, een stad in Cilicië (Zuid-Turkije), geboren (Hand.21:39; 22:3,27,28; 23:34) en heeft daar ook enige tijd gewoond (Hand.9:30; 11:25). Hij is opgevoed in Jeruzalem aan de voeten van de leraar Gamaliël en op de meest nauwgezette wijze onderwezen in de wet van de vaders (Hand.22:3). In Filippenzen 3 noemt hij zijn voorrechten op: ‘Besneden op de achtste dag, uit het geslacht van Israël, van de stam Benjamin, een Hebreëer uit de Hebreëen, wat de wet betreft een Farizeeër, wat ijver betreft een vervolger van de gemeente, wat de rechtvaardigheid betreft die in de wet is, onberispelijk’. Bij de steniging van Stefanus is hij aanwezig en zorgt hij voor de overkleren van de getuigen (Hand.7:58). Saulus is het eens met zijn dood en begint de Jeruzalemse gemeente te vervolgen en te verwoesten (Hand.8:1,3). Als een roofdier gaat hij tekeer. Aan de hogepriester vraagt hij toestemming om in het Syrische

Damascus leerlingen van Jezus te mogen opsporen. Hij wil die naar Jeruzalem brengen om daar terechtgesteld te worden. Dichtbij Damascus verschijnt Jezus aan hem en vraagt hem: ‘Saul, Saul, waarom vervolgt u *Mij*? Hij komt tot overgave en vraagt: ‘Heere, wat wilt U dat ik doen zal?’. Als een blinde komt hij in de straat De Rechte in Damascus. Jezus stuurt Ananias, een discipel van Hem, naar hem toe, en die legt hem de handen op voor genezing en voor de vervulling met de Heilige Geest. Saulus laat zich dopen en predikt in de synagogen Christus dat Hij de Zoon van God is. Wat een genade! Een vervolger van Jezus wordt een verkondiger van Hem! Jezus heeft vooraf aan Ananias verteld wat Zijn bedoeling met Saulus’ bekering is: ‘Want deze is voor Mij een uitverkoren instrument om Mijn Naam te brengen naar de heidenen en de koningen en de Israëlieten. Want Ik zal hem laten zien hoeveel hij moet lijden voor Mijn Naam’. Hij heeft hem uitgekozen als heidenapostel, maar hij zal ook aan zijn volksgenoten het Evangelie verkondigen. Verder zal hij van Jezus getuigen voor koningen en hij zal veel moeten lijden voor de Naam van Jezus. Dit alles gebeurt volgens het boek Handelingen. In hoofdstuk 13 lezen we hoe hij met Barnabas door Jezus wordt afgezonderd voor het werk waartoe Hij hen geroepen heeft en hoe ze door de gemeente van Antiochië worden uitgezonden in de dienst van de zending. Saulus wordt nu niet langer Saul (‘afgebeden’ van God) genoemd, maar Paulus (‘de kleine’). Waarschijnlijk is dit zijn Romeinse geboortenaam waarmee hij genoemd wordt in de heidenwereld. Wat schittert in Paulus’ bekering en roeping tot heidenapostel - die samenvallen - de uitverkiezende

liefde van God! Meer dan eens heeft hij zijn verwondering daarover uitgesproken en wij mogen ons met hem daarover verwonderen! Amen.

Gebed

Genadige God en Vader, dank U, voor Uw uitverkiezende liefde in het leven van Paulus.

Geef dat we daar moed uit mogen scheppen voor vervolgers van Jezus en van Zijn Gemeente. Maak ze tot verkondigers van Jezus en tot verbreiders van Zijn Evangelie, uit genade, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Waarom zou Paulus zo'n bijzondere bekering hebben gehad?
2. Is er een verband tussen Paulus' aanwezigheid bij de steniging van Stefanus en zijn vervolging van Christus' Gemeente daarna?
3. Ken je Bijbelwoorden waarin Paulus zijn verwondering uitspreekt over zijn bekering?

HET DWAZE UITVERKOREN

Lezen: 1 Korinthiërs 1:18-31

(Paulus schrijft aan Christus' gemeente in Korinthe:) Maar het dwaze van de wereld heeft God uitverkoren om de wijzen te beschamen en het zwakke van de wereld heeft God uitverkoren om het sterke te beschamen. En het onaanzienlijke van de wereld en het verachte heeft God uitverkoren en wat niets is, om wat iets is teniet te doen, opdat geen vlees voor Hem zou roemen...opdat het zal zijn zoals geschreven staat: Wie roemt, laat hij roemen in de Heere. (1 Korinthiërs 1:27-29)

Paulus is Gods uitverkoren instrument voor de verkondiging van het Evangelie aan de heidenvolken en aan Israël. Hij heeft veel en diep over de verkiezende liefde van God geschreven, meer dan één van de andere apostelen. Hij heeft daarover openbaring van God ontvangen. In de volgende hoofdstukken zullen we naar Paulus luisteren.

Op zijn tweede zendingsreis, omstreeks het jaar 50, heeft Paulus in de havenstad Korinthe (Zuid-Griekenland) het Evangelie verkondigd en ontstaat daar een christelijke gemeente (Hand.18). De Heere belooft aan hem: 'Ik heb veel volk in deze stad'. De leden van de gemeente behoren niet tot de wijzen, machtigen en aanzienlijken van de stad. Ongeveer vijf jaar later schrijft Paulus een brief aan de gemeente vanuit Efeze. Hij dankt God voor

Zijn genade (gaven) aan de gemeente geschonken en hij roept haar op tot eensgezindheid. Daarna geeft hij onderwijs over de Heere Jezus, de Gekruisigde. Voor de Joden is Hij een struikelblok en voor de Grieken een dwaasheid is, maar voor hen die door God geroepen zijn is Jezus Gods kracht en wijsheid tot eeuwig behoud. In dit verband schrijft hij dat er onder de gemeenteleden niet vele wijzen zijn 'naar het vlees', volgens 'de wijsheid van deze wereld' (20; 2:6) in tegenstelling tot de wijsheid van God (2:7,8). Paulus wil deze eenvoudige en onaanzienlijke gelovigen bemoedigen. Hij schrijft: 'Maar het dwaze van de wereld heeft God uitverkoren om de wijzen te beschamen en het zwakke van de wereld heeft God uitverkoren om het sterke te beschamen. En het onaanzienlijke van de wereld en het verachte heeft God uitverkoren en wat niets is, om wat iets is teniet te doen, opdat geen vlees voor Hem zou roemen...opdat het zal zijn zoals geschreven staat: Wie roemt, laat hij roemen in de Heere'. God heeft Zijn oog geslagen op wat in de ogen van mensen dwaas en zwak, onaanzienlijk en veracht is. Hij heeft dat uitverkoren tot Zijn heil. Wat bij de mensen niet telt, telt bij Hem! Waarom? Om wat wijs en sterk in mensengenen is te beschamen en om wat iets in hun ogen is teniet te doen. Zo wil Hij alle menselijke roem uitsluiten om zelf alleen alle eer te ontvangen. Jakobus bevestigt wat Paulus hier schrijft en hij voegt er een heerlijke gedachte aan toe. Hij schrijft: 'Heeft God de armen van deze wereld niet uitverkoren *om rijk te zijn in het geloof en erfgenamen te zijn van het Koninkrijk dat Hij beloofd heeft aan hen die Hem liefhebben?* (2:5). Wat een grote verandering in hun leven! Wat een

rijkdom, nu al en straks, dankzij Gods verkiezende liefde! Amen.

Gebed

Dank U, hemelse Vader, voor Uw verkiezende liefde voor dwazen, armen en onaanzienlijken.

Geef dat alle dwazen, armen en onaanzienlijke Uw liefde leren kennen en U alle eer geven.

Om Jezus' wil, Die arm geworden is om velen rijk te maken, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Waarom is het Evangelie aantrekkelijk voor armen en onaanzienlijken? (Lk.15:1)
2. Wat is de wijsheid van deze wereld?
3. Worden wijzen, rijken en aanzienlijken uitgesloten? Waarom (niet)?

EEN UITVERKOREN GEMEENTE

Lezen: 1 Thessalonicenzen 1.

(Paulus schrijft aan Christus' gemeente in Thessalonica:) Wij weten immers, geliefde broeders, van uw verkiezing door God. Want ons Evangelie is niet alleen met woorden tot u gekomen, maar ook met kracht en met de Heilige Geest en met volle verzekerdheid. U weet immers hoe wij in uw midden geweest zijn ter wille van u. Ook bent u navolgers geworden van ons en van de Heere, toen u het Woord aannam te midden van veel verdrukking, met blijdschap van de Heilige Geest, zodat u voorbeelden geworden bent voor alle gelovigen in Macedonië en in Achaje. (1 Thessalonicenzen 1:4-7)

De HEERE, de God van Israël, heeft het Joodse volk uitverkoren uit alle volken tot Zijn volk. Hij heeft ook Christus' Gemeente uitverkoren uit Israël en de heidenvolken tot Zijn volk. Petrus heeft in de vergadering te Jeruzalem verteld 'hoe God voorheen naar de heidenen omgezien heeft om voor Zijn Naam uit hen een volk aan te nemen' (Hand.15:14). In zijn eerste brief past Petrus woorden van God, die op Zijn volk Israël betrekking hebben, toe op Christus' Gemeente uit Israël en de heidenvolken: 'U bent een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterschap, een heilig volk, een volk dat God zich tot Zijn eigendom maakte' (1 Petr.2:9,10; vgl.Ex.19:5,6; Deut.7:6;14:2; Hos.1:10-12; 2:22; 1

Petr.2:10). Christus' Gemeente is in Israël geworteld (Rom.11:18) en haar leden uit de heidenvolken zijn 'medeburgers van de heiligen en huisgenoten van God' (Ef.2:19) en zo mede-erfgenamen van Gods beloften aan Israël geschonken. Wat een genade voor heidenen, buitenstaanders, die daartoe uitverkoren zijn! 'Adeldom verplicht'! Ze zijn nu ook geroepen om Zijn heilsdaden te verkondigen!

God heeft aan Paulus inzicht gegeven over Zijn verkiezing van Christus' Gemeente. In Efeziërs 1 zingt hij een lofzang op Gods verkiezende liefde in Christus voor die Gemeente (zie hoofdstuk 28). Dit is een gemeenschappelijke verkiezing waardoor we broeders en zusters in het geloof hebben en de zegen van de gemeenschap ervaren.

In zijn eerste brief aan de gemeente van Thessalonica (Noord-Griekenland) schrijft Paulus vrijmoedig over de verkiezing van de gelovigen: 'Wij weten immers, geliefde broeders (en zusters), van uw verkiezing door God'. Hij dankt God daarvoor. De zekerheid van deze verkiezing is de reden voor zijn vreugde en dankbaarheid. Hoe weet Paulus van hun verkiezing? Hij weet daarvan door wat God gegeven en gedaan heeft door de Evangelieverkondiging en door de reacties van de Thessalonicenzen daarop. Paulus heeft gepredikt in de betoning van de Heilige Geest en van kracht. Hij heeft dat zelf opgemerkt en zijn luisteraars ook. God heeft de prediking gezegend. De Thessalonicenzen hebben het gepredikte Woord aangenomen te midden van veel verdrukking met blijdschap van de Heilige Geest. Ze zijn navolgers van Paulus en van de Heere Jezus geworden, voorbeelden voor alle gelovigen geworden en evan-

gelisten geworden in een wijde omgeving. Zo vol zijn ze van de Heere Jezus. De vruchten van Gods verkiezende liefde zijn zichtbaar geworden: een horende, gelovende en een getuigende gemeente. Wat een genade en wat een zegen! Amen.

Gebed

Heilige en liefdevolle Vader, dank U voor Uw uitverkiezende liefde in de gemeente van Thessalonica. Geef dat we haar mogen navolgen, tot zegen van velen, in Jezus' Naam, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Hoe komt dat we over Gods verkiezing meer in een persoonlijke zin denken en spreken dan in een gemeenschappelijke zin?
2. Hoe zouden we Gods verkiezing van Zijn Gemeente meer kunnen opmerken?
3. Wat belemmert ons om daar vrijmoedig over te spreken zoals Paulus?

EEN UITVERKOREN OVERBLIJFSEL VAN ISRAËL

Lezen: Romeinen 11:1-12

(Paulus schrijft aan Christus' gemeente in Rome:) Maar wat zegt het Goddelijk antwoord tegen hem (Elia)? Ik heb voor Mijzelf nog zeventuizend mannen overgelaten, die de knie voor het beeld van Baäl niet gebogen hebben. Zo is er dan ook in deze tegenwoordige tijd een overblijfsel ontstaan, overeenkomstig de verkiezing van de genade... Wat dan? Wat Israël zoekt dat heeft het niet verkregen, maar het uitverkoren deel heeft het verkregen en de anderen zijn verhard. (Romeinen 11:4,5,7)

De apostel Paulus worstelt in Romeinen 9-11 met het ongeloof van de meerderheid van zijn Joodse volk dat Jezus, de beloofde Messias, afwijst. Hoe is dat toch mogelijk door een volk dat zo gezegend is door God (9:4,5)? Paulus zoekt een antwoord op zijn vraag in de heilsgeschiedenis van Israël waarin de HEERE Zijn koninklijke gang gegaan is en gaat. Daarin ontdekt hij de volmaakte vrijheid van God in het uitkiezen van Zijn instrumenten (Izak, Jakob, de farao van Egypte) tot eer van Zijn Naam en tot zegen van anderen. Hij ontdekt verder Zijn volmaakte rechtvaardigheid en barmhartigheid (ontferming) die Hij bewijst en ook Zijn volmaakte wijsheid in de *tijdelijke* verharding van Israël tot zegen van de Evangelieverkondiging onder de

heidenvolken. Eerder was er in Israël een overblijfsel, een heilige rest; in de tijd van Elia (11:4) en in die van Jesaja (9:27-29). Zo is er ook in Paulus' tijd een overblijfsel overeenkomstig de verkiezing van de genade. Paulus zelf als gelovige in Jezus de Messias is een overtuigend bewijs dat God Zijn volk volstrekt niet heeft verstoten en dat er een overblijfsel is. Deze heilige rest is er overeenkomstig de verkiezing van de genade. Dat is de bestaansgrond van het overblijfsel en niet enige menselijke prestatie. Het is niet uit menselijke goede werken, maar uit God Die roept tot Zijn heil (9:11). Het is uit enkel genade, zonder enige eigen verdiensten, dat dit gelovige overblijfsel aan deze verkiezing heeft deel gekregen. Genade en werken sluiten elkaar volledig uit. Israël heeft gerechtigheid voor God gezocht, maar die niet gevonden, omdat zijn uitgangspunt niet het geloof was maar de werken van de wet (9:31,32). Joden hebben zich gestoten aan Jezus. Hij is een struikelblok voor hen geworden (9:32,33). Maar het uitverkoren deel van Israël heeft gerechtigheid voor God verkregen door het geloof in Jezus. Het ongelovige deel heeft God overgegeven aan hun eigen verharding als straf voor hun ongelof. Maar deze verharding is van *tijdelijke* aard, zodat het Evangelie nu aan de heidenen verkondigd wordt. Wat is God groot en wijs dat Hij het verkeerde kan en wil gebruiken voor de komst van Zijn Koninkrijk! Zijn werk gaat door en Hij bereikt Zijn doel! Zo blijft er alleen verwondering over voor het gelovige overblijfsel dankzij Gods verkiezing uit genade. Alle eer en dank aan Hem! En dit uitverkoren overblijfsel houdt de belofte in voor het hele volk: 'En zo zal heel Israël zalig worden' (11:26). Geprezen de HEERE, de God van Israël! Amen.

Gebed

God van Israël, dank U voor Uw verkiezende liefde voor het overblijfsel van Uw volk.

Geef dat het ongelovige deel van Uw volk Uw liefde zal opmerken en tot bekering en geloof zal komen in Jezus, Uw Messias, uit genade, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Wat is de betekenis van een overblijfsel, een heilige rest, in een volk? (Jes.6:13)
2. Waarom willen Joden en wij door onze werken proberen in een rechte verhouding met God te komen? Waarom lukt dat niet?
3. Waaruit blijkt dat God trouw is aan Zijn verkiezende liefde voor Zijn volk Israël?

UITVERKOREN IN CHRISTUS

Lezen: Efeziërs 1:1-14

(Paulus schrijft aan Christus' gemeente in Efeze:) Gezegend de God en Vader van onze Heere Jezus Christus, Die ons gezegend heeft met alle geestelijke zegen in de hemelse gewesten in Christus, omdat Hij ons vóór de grondlegging van de wereld in Hem uitverkoren heeft, opdat wij heilig en smetteloos voor Hem zouden zijn in de liefde. (Efeziërs 1:3,4)

Paulus heeft het meest en het diepst over Gods verkiezende liefde geschreven. In dit Bijbelgedeelte deelt hij verschillende geheimen van Gods verkiezing mee, onder meer dat deze verkiezing *in Christus* is en dat deze verkiezing *van eeuwigheid* is. We luisteren nu naar wat Paulus schrijft over 'uitverkoren in Christus' en in het volgende hoofdstuk naar wat hij schrijft over 'uitverkoren van eeuwigheid'.

Wie dit Bijbelgedeelte nauwkeurig leest, ontdekt dat de uitdrukking 'in Christus' hier elf keer voorkomt in de grondtekst. Wat bedoelt Paulus met deze uitdrukking? 'In Christus' betekent: in gemeenschap met Jezus, de Messias van Israël; verenigd, verbonden met Hem. Ze wijst op een nauwe, intieme relatie met Hem. Paulus gebruikt die voor Christus' gemeente die hij aanspreekt als 'de heiligen en gelovigen in Christus Jezus die in Efeze zijn'. Ze is een gemeenschap van geloof, hoop en liefde en zó met Jezus verenigd en verbonden door Zijn

Heilige Geest Die in hen woont. De Messias van Israël is nooit zonder Zijn volk én Jezus, de Bruidegom van Zijn Gemeente, is nooit zonder Zijn bruid die tegelijk Zijn lichaam is. Wat een genade, geborgenheid en veiligheid! Is er groter geluk denkbaar?

Paulus is hier vol van en hij zingt zijn hoogste lied. Hij prijst uitbundig God de Vader, Die Christus' Gemeente overvloedig gezegend heeft in Jezus Christus, Die gezeten is aan Zijn rechterhand in de hemelse heerlijkheid. God de Vader is de bron van alle geestelijke zegeningen. En als eerste zegen noemt Paulus Gods uitverkiezing van Christus' Gemeente in Hem. Die verkiezing is een verkiezing van Christus' Gemeente als *gemeenschap* zoals God ook Zijn volk Israël als *gemeenschap* heeft uitverkoren. De Bijbelse lijn is van de *gemeenschap* naar de *enkeling*. De enkele gelovige krijgt een plaats binnen de geloofsgemeenschap en wordt door de geloofsgemeenschap gedragen. In Gods verkiezende liefde voor Zijn volk Israël en voor Christus' Gemeente is er naast een *gemeenschappelijke* verkiezing een *persoonlijke*! David zingt in Ps.65:5: 'Welzalig is hij die U verkiest en doet naderen, die mag wonen in Uw voorhoven'. Jezus kiest Zijn leerlingen uit (Lk.6:13) en Paulus noemt de namen van Izak en Jakob (Rom.9:7-10, 13). Zo groot en wijs is de HEERE, onze God! Amen.

Gebed

Eeuwige Vader, eeuwig dank voor Uw eeuwige, verkiezende liefde in Uw Zoon Jezus Christus, de Messias van Israël en de Bruidgom van Zijn Gemeente.

Geef dat we die liefde mogen kennen en uitstralen tot eer van U, in Jezus' Naam, door de kracht van de Heilige Geest, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Ken je nog andere Bijbelwoorden die over 'in Christus' spreken?
2. Welke andere zegeningen 'in Christus' worden in dit Bijbelgedeelte genoemd?
3. Paulus prijst God voor Zijn verkiezende liefde 'in Christus'. Doe jij dat ook? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?

UITVERKOREN VAN EEUWIGHEID

Lezen: Efeziërs 1:1-14

(Paulus schrijft aan Christus' gemeente in Efeze:) Gezegend zij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus, Die ons gezegend heeft met alle geestelijke zegen in de hemelse gewesten in Christus, omdat Hij ons vóór de grondlegging van de wereld in Hem uitverkoren heeft, opdat wij heilig en smetteloos voor Hem zouden zijn in de liefde. Hij heeft ons voorbestemd om als Zijn kinderen aangenomen te worden, door Jezus Christus, in zichzelf, overeenkomstig het welbehagen van Zijn wil, tot lof van de heerlijkheid van Zijn genade, waarmee Hij ons benadigd heeft in de Geliefde (Efeziërs 1:3-6)

In dit loflied op Gods genade deelt Paulus nog een tweede geheim mee over Gods verkiezende liefde: God de Vader heeft de gelovigen niet alleen uitverkoren in Christus, maar ook uitverkoren vóór de grondlegging van de wereld, vóór de schepping van hemel en aarde; voordat de tijd begint, wat we 'eeuwigheid' noemen; heel lang geleden. Het fundament van de gelovigen ligt eerder en dieper dan hun schepping. Paulus spreekt in dit verband over Gods voorbeschikking: 'Hij heeft ons voorbestemd om als Zijn kinderen aangenomen te worden'. In Romeinen 8 noemt hij Gods voornemen (28), Zijn voorkennis en Zijn voorbestemming (29) met als gevolg Gods roeping, rechtvaardiging en verheerlijking van de gelovigen (30). De woorden 'voornemen',

‘voorkennis’ en ‘voorbestedding’ wijzen op Zijn plan dat Hij gemaakt heeft vóór Zijn schepping van hemel en aarde. Daarom kan Jakobus zeggen: ‘Aan God zijn al Zijn werken van eeuwigheid bekend’ (Hand.15:18). Ook Petrus schrijft over de gelovigen dat ze zijn: ‘Uitverkoren overeenkomstig de voorkennis van God de Vader, door de heiliging van de Geest, tot gehoorzaamheid en besprenkeling met het bloed van Jezus Christus’ (1 Petr.1:2). God is in alles de Eerste. Daarom schrijft Johannes: ‘Wij hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst heeft liefgehad’ (1 Joh.4:19). Zijn verkiezende liefde gaat aan alles vooraf! Hier valt onze mond open van verbazing. Voordat we op aarde komen en aan Hem kunnen denken, heeft Hij aan ons gedacht en ons liefgehad. Zijn liefde is een eeuwige liefde en daarom heeft Hij ons naar zich toe getrokken met goeder-tierenheid (Jer.31:3). Wat een vastheid en zekerheid! Paulus schrijft over Gods vaste fundament dat staat, met het zegel: De Heere kent wie van Hem zijn – van eeuwigheid – en: Ieder die Naam van Christus noemt, moet zich ver houden van de ongerechtigheid’ (2 Tim.2:19).

Paulus noemt verder het doel van Gods verkiezende liefde: ‘Opdat wij heilig en smetteloos voor Hem zouden zijn’; helemaal toegewijd aan Hem als offerdieren in de tempel. Ons leven als een levend dankoffer, aan Hem gewijd uit wederliefde! Het doel van Zijn voorbestemming is om tot Zijn kinderen aangenomen te worden, door Jezus Christus, overeenkomstig het welbehagen van Zijn wil. Van Zijn verkiezing én voorbestemming is het doel: ‘Tot lof van de heerlijkheid van Zijn genade waarmee Hij ons begunadigd heeft in de

Geliefde', in Zijn Zoon Jezus Christus. Alle hier genoemde zegeningen en die nog volgen in de verzen 7-14 willen leiden tot de lofprijzing van de Drieënige God: 'Want uit Hem en door Hem en tot Hem zijn alle dingen. Aan Hem de heerlijkheid, tot in eeuwigheid. Amen' (Rom.11:36). Wat kun je beter doen dan meezingen en God danken, loven en aanbidden voor Zijn verkiezende liefde die eeuwig is? 'En gij, mijn ziel, loof gij Hem bovenal!' (Ps.103:11; berijming 1773). Amen.

Gebed

Hemelse Vader, dank U voor Uw verkiezende liefde in Christus van eeuwigheid.

Geef dat we die geloven, daaruit leven, die voorleven en doorgeven. Om Jezus' wil, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Ken je meer Bijbelwoorden over Gods liefde van eeuwigheid?
2. Ken je Bijbelwoorden die in de richting van Gods verkiezing, voorkennis en voorbestemming wijzen zonder dat zie die nadrukkelijk noemen?
3. Waarom wordt er over Gods verkiezende liefde vaak meer gesproken vanuit de eeuwigheid dan vanuit de tijd waarin die liefde gekend wordt?

ROEPING EN VERKIEZING VASTMAKEN

Lezen: 2 Petrus 1:1-15

Daarom, broeders, beijver u des te meer om uw roeping en verkiezing vast te maken; want als u dat doet, zult u nooit meer struikelen. Want zo zal u in rijke mate de toegang worden verleend tot het eeuwige Koninkrijk van onze Heere en Zaligmaker, Jezus Christus.

(2 Petr.1:10,11)

De apostel Petrus wekt in zijn tweede brief hen ‘die een even kostbaar geloof ontvangen hebben als wij’ op tot groei in het geloofsleven. Hij zegent ze met: ‘Moge genade en vrede voor u *vermeerderd* worden door de kennis van God en van Jezus, onze Heere’. Petrus eindigt zijn brief met: ‘Maar groei in de genade en kennis van onze Heere en Zaligmaker Jezus Christus. Aan Hem de heerlijkheid, zowel nu als in de dag van de eeuwigheid. Amen’.

Na over Gods zegeningen en beloften gesproken te hebben spoort Petrus zijn lezers aan om zich met alle inzet toe te leggen op de uitbreiding van hun geloof met deugd, kennis, zelfbeheersing, volharding, godsvrucht, broederliefde en liefde voor iedereen. Wat een huiswerk! Wanneer ze deze gaven ontvangen, zullen ze doelgericht en vruchtbaar zijn in het kennen van de Heere Jezus Christus, in het leven met en voor Hem. En dan volgt er een nieuwe aansporing aan de broeders en zusters in het geloof om zich te beijveren om hun roeping en

verkiezing des te meer vast te maken met de belofte dat ze nooit meer zullen struikelen en een ruime toegang zullen ontvangen tot het eeuwig Koninkrijk van Jezus Christus. Wat een apostolisch bevel en wat een heerlijke belofte! Bevel én belofte behoren bij elkaar in de Bijbel. De belofte nodigt uit en geeft de kracht om het bevel te gehoorzamen. Petrus spreekt hier over roeping en verkiezing, over de roeping tot het heil én over de verkiezing tot het heil in de Heere Jezus Christus. Door de roeping wordt de verkiezing werkelijkheid. Beide zijn volledig het werk van God, maar ze vragen om een antwoord van de gelovigen; een antwoord van geloof en gehoorzaamheid. Daarmee bevestigen ze hun roeping en verkiezing en maken ze die vast en zeker. Zo komen ze tot Gods doel van een toegewijd leven aan Hem. Dan zullen ze nooit meer struikelen en een ruime ingang ontvangen in Christus' eeuwig Koninkrijk. Hun heiliging wordt uit genade beloond en bekroond met hun verheerlijking. Wat een perspectief! De gelovigen moeten zich des te meer beijveren tegen de achtergrond van hen die ongehoorzaam zijn. Petrus noemt deze mensen blind, kortzichtig en vergeetachtig. Een baken in zee!

Ook Paulus roept de uitverkorenen van God op om zich te bekleden met de gaven van de Geest en om de vrucht van de Geest in hun leven te laten groeien (Kol.3:12-14; vgl. Gal.5:22). Niet in eigen kracht, maar door de kracht van de Geest! Gods gaven zijn tegelijk opgaven! Jezus zegt: 'Ik ben de Wijnstok, u de ranken; wie in Mij blijft en Ik in hem, die draagt veel vrucht, want zonder Mij kunt u niets doen...Hierin wordt Mijn Vader verheerlijkt,

dat u veel vrucht draagt en Mijn discipelen bent' (Joh.15:5,8). Amen.

Gebed

Vader, dank U voor Uw roeping en verkiezing, voor de gaven en vrucht van Uw Geest.

Leer ons Uw roeping en verkiezing vast te maken en ons te bekleden met Uw gaven, uit genade, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Wat kunnen we leren van Petrus' volgorde van roeping en verkiezing?
2. Welke ervaring heb je met het vastmaken van je roeping en verkiezing?
3. Hoe kun je je bekleden met de gaven en de vrucht van de Heilige Geest?

LOFLIED OP GODS RIJKDOM, WIJSHEID EN KENNIS

Lezen: Romeinen 11

(Paulus schrijft aan Christus' gemeente in Rome:) O, diepte van rijkdom, zowel van wijsheid als van kennis van God, hoe ondoorgroendelijk zijn Zijn oordelen en onnaspeurlijk Zijn wegen!

Want wie heeft de gedachten van de Heere gekend? Of wie is Zijn raadsman geweest?

Of wie heeft Hem eerst iets gegeven en het zal hem vergolden worden?

Want uit Hem en door Hem en tot Hem zijn alle dingen. Aan Hem de heerlijkheid, tot in eeuwigheid. Amen. (Romeinen 11:33-36)

In Romeinen 9-11 schrijft Paulus over de weg van God met Zijn volk Israël en met de heidenvolken, in het verleden, in het heden en in de toekomst. In het laatste gedeelte van hoofdstuk 11 schrijft hij over de volheid van de heidenen en de volheid van Israël: 'En zo zal heel Israël zalig worden'; 'want de genadegaven en de roeping van God zijn onberouwelijk'. God komt tot Zijn doel met Israël en met de volken en Hij leidt ze tot Zijn bestemming. Hij eindigt in Gods ontferming. In de verzen 30-34 komt het woord 'ontferming' vier keer voor. Zoals de gelovigen uit de heidenvolken ontferming hebben ontvangen door de *tijdelijke* ongehoorzaamheid aan het Evangelie van de meerderheid van het Joodse

volk, zo zijn er ook in het heden ongehoorzame Joden die door deze gelovigen uit de heidenvolken - die zelf ontferming hebben verkregenn – ontferming zullen ontvangen. Bij de redding van de heidenen hebben de Joden door hun ongelooft een rol gespeeld. Nu zullen bij de redding van de Joden de heidenen een rol spelen. De ‘ontfermde’ heidenen zullen ontferming voor de Joden bewerken. Samengevat: Allen, zowel ongehoorzame heidenen als ongehoorzame Joden, zullen in Gods ontferming delen. De ontferming van God in Jezus Christus wordt aan beide aangeboden. Paulus laatste woord is ontferming. En dan breekt hij uit in een loflied op Gods rijkdom, wijsheid en genade. Dit loflied is ook passend voor dit laatste hoofdstuk.

Paulus roept vol verwondering uit: ‘O, diepte van rijkdom, zowel van wijsheid als van kennis van God!’ De bron van Gods rijkdom is onmetelijk diep. De bodem ervan kunnen we niet bereiken. Zijn rijkdom van wijsheid in het ontwerpen en uitvoeren van Zijn heilsplan én Zijn rijkdom van kennis van volken en mensen, voor wie Zijn heilsplan bestemd is. Zijn beslissingen die Hij neemt en de oordelen die Hij uitvoert zijn niet na te vorsen en Zijn wegen zijn niet na te speuren. Elihu zegt: ‘Zie, God is groot en we begrijpen Hem niet’ (Job 36:26). Zoals de hemel hoger is dan de aarde, zo zijn Gods wegen hoger dan onze wegen, profeteert Jesaja (55:9). En dan haalt Paulus Jes.40:13 aan uit de Septuaginta, de Griekse vertaling van het Oude Testament. Wat Zijn kennis betreft, wie heeft Gods gedachten gekend, beïnvloed? En wat Zijn wijsheid betreft, wie heeft Hem raad gegeven? God is volmaakt authentiek en autonoom, oorspronkelijk en zelfstandig! Zijn rijkdom is helemaal uit zichzelf.

Niemand kan of behoeft Hem iets terug te geven. Paulus eindigt Zijn lofprijzing met een drievoudige uitroep. Alle dingen zijn uit God als Schepper. Alle dingen zijn door God als Onderhouder en Bestuurder. En alle dingen zijn tot God, tot Zijn eer, als Voltrooier van hemel en aarde. Aan Hem de heerlijkheid tot in alle eeuwigheid: de stralende glans van Zijn majesteit tot in de eeuwen der eeuwen. Die gunt Paulus God en die proclameert hij. Hij bevestigt die met ‘amen’: het zal waar en zeker zijn. Wat een voorbeeld voor ons! Laten ook wij een loflied zingen op Gods verkiezende liefde! Wat is Hij dat waard en wat past het ons! Laten we er hier mee beginnen en het voortzetten tot in de eeuwen der eeuwen! Aan God alleen alle dank, lof en aanbidding! Amen.

Gebed

Drieënige God, Vader, Zoon en Heilige Geest, eeuwig dank voor Uw verkiezende liefde.

Leer ons U en Uw liefde bezingen tot in de eeuwen der eeuwen, in Jezus' Naam, amen.

Vragen

1. Wat doet Paulus' loflied met je?
2. Kun je ook zingen van Gods verkiezende liefde?
3. Wat heb je geleerd door dit boekje?

GEBED

Heilige en liefdevolle Vader,

we danken U voor Uw verkiezende liefde van eeuwigheid en voor Uw verkiezende daden in de tijd en in de wereld, die U geschapen hebt, in Uw volk Israël, in Christus' Gemeente door de eeuwen heen tot vandaag toe en in ons persoonlijke leven;

we danken U voor de bekendmaking ervan in de Bijbel, in het bijzonder in de brieven van de apostel Paulus. U hebt hem openbaring gegeven over Uw verkiezende liefde in Jezus Christus, Uw Zoon, over Uw verkiezende liefde van eeuwigheid, over Uw verkiezende liefde in het leven van Uw volk Israël en over Uw verkiezende liefde in het leven van Christus' Gemeente; en

we danken U voor alle onderwijs over Uw verkiezende liefde in en door Christus' Gemeente door de eeuwen heen en wereldwijd. We danken U voor Uw Heilige Geest als Uw Leraar aan ons gegeven.

We bidden U om U te leren kennen in Uw verkiezende liefde, om U daarin te bewonderen, U daarvoor te danken, te loven en te aanbidden. Geef dat we Uw verkiezende liefde uitstralen en doorgeven aan en voorleven voor anderen;

we bidden U om vergeving wanneer we Uw verkiezende liefde verkeerd hebben begrepen en daarover verkeerd hebben gesproken met anderen. Vergeef ons wanneer ons

spreken over Uw verkiezende liefde een belemmering voor anderen is geweest om Uw liefde te leren kennen;

we bidden U voor allen die het moeilijk hebben met Uw verkiezende liefde. Verlicht, bevrijd en vertroost hen, zodat Uw verkiezende liefde voor hen geen hoge muur, maar een open poort is waardoor ze Uw Koninkrijk mogen binnengaan; en

we bidden U om een terugkeer naar het onderwijs in de Bijbel over Uw verkiezende liefde en om toetsing van leerstellingen over Uw verkiezing aan Uw Woord. Geef dat onderwijs het licht van Uw Woord niet zal verduisteren maar zal helpen om dat licht helder te laten schijnen.

We danken en bidden U, in Jezus' Naam, door de kracht van de Heilige Geest, amen.

LIEDEREN

Alle roem is uitgesloten

*Alle roem is uitgesloten,
onverdiende zaligheên
heb ik van mijn God genoten,
'k roem in vrije gunst alleen!
Ja, eer ik nog was geboren,
eer Gods hand, die alles schiep,
iets uit niet tot aanzijn riep,
heeft Zijn liefde mij verkoren:
God is liefd', o eng'lenstem,
mensentong, verheerlijkt Hem!*

*Met mijn zwaren val bewogen,
bood Gods liefde mij de hand.
O ontfermend mededogen,
liefde boven mijn verstand!
Vijandschap was mijn bedenken,
vlees'lijk, onder 't kwaad verkocht,
had ik nimmer Hem gezocht.
Hij wou m'eerst Zijn liefde schenken:
God is liefd', o engelenstem,
mensentong, verheerlijkt Hem!*

*Zo, zo lief had God de wereld,
dat Hij Zijnen eigen Zoon
voor die afgefallen wereld
overgaf aan smaad en hoon.
Ja, toen wij nog zondaars waren,
schonk d'Ontfermer ons genâ,*

*stierf Zijn Zoon op Golgotha,
stierf voor ons, die zondaars waren:
God is liefd', o eng'lenstem,
mensentong, verheerlijkt Hem!*

*Dat heet gadelooz' ontferming,
dat genade, rijk en vrij!
God schenkt redding, schenkt bescherming,
schenkt z' aan zondaars, schenkt z' ook mij.
Ja, wanneer mijn onvermogen,
en mijn diep bederf mij smart,
toont mij 't Goddelijk Vaderhart
Zijn verlossend mededogen:
God is liefd', o eng'lenstem,
mensentong, verheerlijkt Hem!*

Uit: *Psalmen en Gezangen*. Bundel 1938, Zoetermeer,
gezag173, 1,2,3,6.
Dichter: ds. Jan Scharp (1756-1828).

Om mijn redding wil ik juichen

*Om mijn redding wil ik juichen:
God heeft altijd mij bemind
en Zijn Geest, Hij wil getuigen
dat ik eeuwig ben Gods kind.
Ja, God weet dat al mijn zonden
steeds opnieuw mijn ziel verwonden;
maar toch heb ik hoop in smart:
God is groter dan ons hart.*

*God heeft mij Zijn Zoon gegeven,
door 't geloof nam ik Hem aan;
ja, ik weet, dat ik zal leven
en door Hem ten hemel gaan.
Zelfs voordat ik was geboren,
heeft God mij in Hem verkoren,
voor Zijn stem met Scheppersmacht
dit heelal had voortgebracht.*

*Wie zal hem nog aan gaan klagen,
die God zelf verkoren heeft,
wie zal te verdoemen wagen
hem, wie God de vrijspraak geeft?
Nee, geen hel kan mij doen vrezen
nu Hij zelf mijn God wil wezen
en geen schuld mij meer verdoemt,
daar God mij rechtvaardig noemt.*

Uit: *Weerklank*, Zoetermeer, 2016, lied 365; wijze
Hervormde Gezangenbundel, 1938, gezang 178.

LITERATUUR

Bijbelverklaringen.

Baars, A., *Gewogen woorden*. De Belijdenis, de Grote en de Kleine Catechismus van Westminster, Apeldoorn, 2014.

Brakel, W. à, *Redelijke Godsdienst*, Leiden, 1893, 2 delen.

Brink, G. van den, Kooi, C. van der, *Christelijke Dogmatiek*, Zoetermeer, 2012.

Calvijn, J., *Institutie*, vertaald door C.A. de Niet, Houten, 2009, 2 delen.

Dussen, A. van der, *De omgekeerde wereld*. Over de strekking van de bijbelse verkondiging van Gods verkiezing, Amsterdam, 2002.

Genderen, J. van, Velema, W.H., *Beknopte Gereformeerde Dogmatiek*, Kampen, 1992.

Hoek, J., Verboom, W., *Ik zie een poort wijd openstaan*. Geloven in de verkiezende God, Utrecht, 2019.

Markus, W., *Waarom geloof ik wel?* Over Gods verkiezing en jouw keuze, Soest, 2020.

Ouweneel, W.J., *Het plan van God*. Ontwerp van een voorbeschikkingsleer, Vaassen, 2008.

Schalkwijk, F.L., *De weg door de tabernakel*. Over troost en doel van de uitverkiezing, Kockengen, 2010.

Sliedregt, C. van, *Is het wel voor mij?*, Heerenveen, 1998.

Idem, *Uitverkiezing: Lofprijzing, troost en zekerheid*, Apeldoorn, 2001.

Zwanepol, K., Campenhout, C.H. van, *Belijdenisgeschriften van de Protestantse Kerk in Nederland*, Heerenveen, 2009.

